

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 27/2011 (2418) Rok LIII 17-24.7.2011

*A czy znasz ty bracie młody,
Twoje ziemie, twoje wody?
Z czego słyną, gędy giną,
W jakim kraju i dunaju...*

Wincenty Pol - z „Pieśni o naszej ziemi”

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

foto: Joanna Korycińska

Jubileusz Księdza Prałata Eugeniusza Platera

W szereg domiosłych tegorocznych rocznic należy u pisać także Jubileusz 50 lat Kapłaństwa Księdza Prałata Eugeniusza Platera-Syberg.

Jego Złote Gody Kapłańskie obchodziła najpierw francuska parafia w Saint Valérien, gdzie od 25 lat jest on proboszczem. W uroczystej celebracji uczestniczyli księży tamtejszego dekanatu, gdzie Jubilat przez 11 lat pełnił także funkcje dziekana, liczni przedstawiciele polonijnych i francuskich elit a także byli wychowankowie z Polskiego Seminarium w Paryżu, którzy przybyli z różnych krajów świata – nawet z Nowej Zelandii. Uroczystości 50-lecia Kapłaństwa Księdza Jubilata odbyły się także w Polskim Kościele na „Concorde” w niedzielę 17-go lipca 2011 r. O jego wybitnej działalności humanitarnej napisano już wiele artykułów. Dzisiaj dzielimy się z Czytelnikami „Głosu Katolickiego” treścią rozmowy z Czcigodnym Jubilatem.

Drogi Eugeniuszu, mieszkasz we Francji od 11-go roku życia, czyli już od 64 lat. Jak zrodziła się myśl zostania kaptanem?
Nie pamiętam. Księdzem pragnąłem być od bardzo dawna, powiedzmy: od zawsze.

Co jednak pomogło odkryć i przyjąć powołanie?

Wymienię tutaj dwa czynniki: najpierw głęboko religijna atmosfera w mojej rodzinie, a następnie świetny program wychowawczy w „Petit Séminaire de Conflans”, czyli w Małym Seminarium Archidiecezji Paryskiej. Spędziłem tam szereg lat mojego dzieciństwa: od 1949 do 1956 r.

Zaraz po maturze wstąpiłeś do Seminarium? Dlaczego do Seminarium dla Polaków i mimo wychowania w Archidiecezji Paryskiej?

Nigdy nie czułem się Francuzem. Czułem się – i nadal uważam się – za Polaka, więc w 1956 r. wstąpiłem do Seminarium w Rzymie. Mieszkałem w Kolegium Polskim przy Piazza Remuria. Powołanie kapłańskie dojrzewa przez całe życie. Myślę, że początkowy ideał służby Panu Bogu – podobnie jak owoc – dojrzewa powoli, chociaż zasadnicza tożsamość pozostaje zawsze taka sama. Powołującemu Panu Bogu powiedziałem „Tak” i z tego „tak” wytonił się dla mnie głęboki sens daru z siebie we wszelkich posługach, w celibacie, w posiadanych środkach materialnych i w uzdolnieniach. Szczęście i sens w kapłaństwie nie przychodzi z szukania wygody, ale z pełnej dyspozycyjności służenia Panu Bogu i ludziom.

Ta zasadnicza „złota nić” kapłańskiego życia wiedzie cię do dzisiaj?

Tak. Za Świętym Pawłem, przez całe moje życie, staram się świadczyć i uobecniać zmartwychwstałego i żyjącego dzisiaj

Pana Jezusa. Ta właśnie miłość jest niewyczerpalnym źródłem sensu i szczęścia.

Jak to przekłada się na obecną postługę w Parafii Saint Valérien?

Może zacytuję konkretny przykład. Przyszli do mnie rodzice, żeby ochrzcić ich trzecie czteroletnie dziecko. Zapytałem, czy dwaj poprzednio ochrzczeni synowie uczęszczają na katechezę i kiedy ustyszałem, że „nie” – powiedziałem, że nie mogę ochrzcić ich trzeciego dziecka. Po dłuższej rozmowie doszliśmy wspólnie do uzgodnienia, że będę do nich przyjeżdżał, aby katechizować dwoje starszych dzieci i przygotowywać do chrztu ich trzecie dziecko, a przy okazji pogłębiać wiarę samych rodziców. Taką ewangelizacją żyję, na co dzień.

Gdzie odbyły się święcenia kapłańskie?

Święceń kapłańskich udzielił mnie i księdzu Marianowi Olesowi kardynał Pericle Felici – późniejszy moderator Soboru Watykańskiego – w Kościele Dwunastu Apostołów w Rzymie. Po święceniach pozostałem na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie i zacząłem Papieską Akademię Dyplomatyczną. Nie odpowiadała mi jednak perspektywa „księdza – urzędnika”. Mnie ciągnęło do konkretnej pracy duszpasterskiej: do pracy z ludźmi. Nigdy nie zależało mi na karierze. Rzym wywarł na mnie ogromne wrażenie. „Katolickość” naszego Kościoła w wielu narodowościach, a mimo to wyznających tę samą wiarę na zawsze ukształtowała we mnie szerokie spojrzenie na życie.

I tak zaczęła się „wielka przygoda”?

Ksiądz Kardynał Stefan Wyszyński inkardynował (włączył) mnie do Archidiecezji Warszawskiej, ale 10 lat temu – za zgodą Księdza Prymasa Józefa Glempa – przepisałem się do Archidiecezji Sens, gdzie aktualnie pracuję.

Chociaż jedno wspomnienie o Prymasie Tysiąclecia?

Był to Wielki Polak, który odegrał wybitną rolę w życiu Polski i Kościoła w Polsce, chociaż oczekiwałem od niego bardziej serdecznej relacji z kaptanami.

Ksiądz Prymas zdecydował więc o dalszej twojej drodze?

Kardynał Stefan Wyszyński postawił mnie do Polskiego Seminarium w Paryżu, jako wychowawcę młodzieży w Małym Seminarium. Pracowałem tam przez 16 lat. Tam utrwaliło się we mnie przekonanie, że młodzież trzeba nade wszystko kochać, albo wcale do niej się nie zabierać. Praca z młodzieżą zawładnęła mną kompletnie! Zawsze zależało mi na tym, żeby młodzi

Polacy mieli jak najszersze horyzonty i wiedzy i kultury.

Pamiętam nasze spotkanie z grupą teatralną adeptów Małego Polskiego Seminarium w Paryżu, z którą przyjechałeś do Londynu. Było to bodaj w roku 1977. Z moimi wychowankami udawaliśmy się do różnych krajów: do: Polski, Anglii, Hiszpanii, Portugalii Włoch, Szwajcarii a nawet do Grecji i do Turcji. Zawsze mieliśmy przygotowany program do zaprezentowania.

Ilu spośród nich zostało księżmi?

Pięciu.

Jesteś jednak znany przede wszystkim z wybitnej działalności humanitarnej, zwłaszcza podczas stanu wojennego w Polsce. Skąd przyszło natchnienie, żeby wziąć ten „zakręt” w życiu?

Osobą, która zmieniła bieg moich kapłańskich pasji była moja Matka. Liczyła ona wtedy już 76 lat życia, a mimo to bardzo ofiarnie służyła najbardziej potrzebującym Polkom i Polakom w Paryżu. Stać ją było, żeby wdrapywać się aż na piąte czy szóste piętro, żeby odwiedzać chorych, samotnych, opuszczonych, potrzebujących pomocy – nawet wtedy, gdy przekroczyła już 80 rok życia. Kiedyś powiedziała ot, tak po prostu: Czy ty wiesz, że w Polsce jest bieda, ludzie nie mają leków... a ty nic nie robisz? To proste zdanie mojej Kochanej Matki zmieniło bieg mojego kapłańskiego życia. Zaczęła się moja wielka służba humanitarna na rzecz rodaków w Kraju. Wszystko potoczyło się niemal lawiną. Stałem się odpowiedzialnym za Biuro Koordynacji Komitetów Pomocy dla Polski w imieniu Komisji Charytatywnej Konferencji Episkopatu Polski i Konferencji Episkopatu Francji. Francuskie Komitety Pomocy Polsce powstawały jak grzyby po deszczu. Było ich razem aż 274! To pochłonęło mnie bez reszty.

ciąg dalszy na str. 5

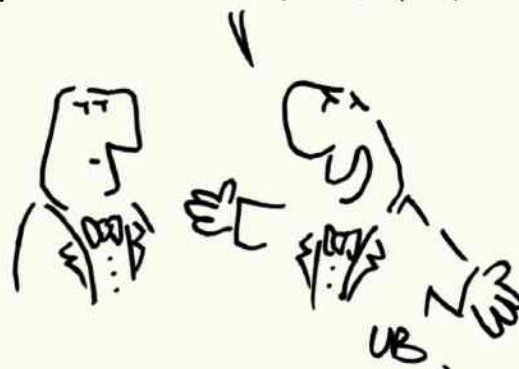
Telegram z... patriotyzmem

Waka, je – to także czas bogaty w różne narodowe i historyczne rocznice, właśnie miesiąc sierpień, jest okresem szczególnie j zadumy nad tragiczną, ale i piękną kartą historii m. j. j. Czczyzny. Dla wielu Polaków w ydarzenia z sierpnia, to nie historia z podręcznika, a część ich własnego życia. Przez lata FRL-u Powstanie Warszawskie było i jest do dzisiaj, i parciem dla iych wszystkich, którzy marzyli o woln. j. Polsce. Nadal w sercach Polaków budzi ono podziw i dumę, chociaż militarnie, zakończyło się wówczas porażką. Nie przeszkodziło to jednak w iym, l. y na

historii tego powstania, budować patriotyzm nast. pr. ych pokoleń Polaków. Niebawem, będą miały miejsce obchody kolejn. j. rocznicy w ybuchu str. jkó w robotniczych. Protestu w konsekwencji udanego – mamy wolną Polskę. Szkoda jednak, że na iym w ydarzeniu nie udało się zbudować now. j. świadomości, nowego mitu. Zamiast podkreślać, że coś się w końcu powiodło, że powinniśmy l. yć z tego dumni – wolim. y raczej rozliczać i kłócić się, a nawet ośmieszać te patriotyczne postawy. Przewodzim. y UE, jesteśmy Europejczykami, ale jesteśmy przede wszystkim Polakami i to powinno l. yć dla nas n. j. ważn. j. jsze. Zachowanie własn. j. kultury, odrębności, sw. j. j. piękno. j. Polski, j. traci. y. j. Patriotyzm jest, więc i dziś dla nas równie ważn. y jak kilkadziesiąt, czy kilkaset lat temu. Właśnie dzisiaj j winim. y, „walczyć” o Polskę. „Walczyć”, – bo to ma l. yć walca nie o wolność sensie militarn. ym, ale o to, żel yśn. y l. yli sobą – patriotami i prawdziw. ymi Polakami. Oto, „Żel y Polska l. yła Polską”. Tyko czy y ktoś się t. j. walki podj. mie? S.T

- NAWET SOBIE NIE WYOBRA-
ZASZ KTO MNIE WZCZORAJ
POKLEPAŁ PO PŁECACH...

rjs. Leszek Biernacki

W UNIJNYCH KULUARACH

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Rozmowa z postem R.P., min. A. Macierewiczem (cz. 2) – str. 8
- | Małe Lourdes w Normandii – str. 11
- | „Gościa Niedzielnego” pytanie o wychowanie – str. 12
- | Le mercato – str. 13
- | Zakończenie Roku Akademickiego 2010-2011 – str. 16

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Polityka na wakacjach

Te gorący urlop spędziliśmy w Szwecji. Wątpię, czy istnieje inny kraj w Europie, który – poddany konfrontacji z Polską – lepiej nadatł się do oddania różnic zachodzących pomiędzy porównywanymi krajami.

Przywykliśmy do skonstatowania, a nawet podkreślania przepaści dzielącej kraje bogatego Zachodu od o wiele biedniejszej Polski. Szwecja uchodzi za jeden z najbogatszych krajów świata, a z ostatniego kryzysu finansowego wyszła obronną ręką, jednak – wbrew temu potocznemu osądowi – dzisiejsza Polska wcale nie odstaje od swego zamorskiego sąsiada pod względem materialnego poziomu życia. Prawda, że Szwedzi są zazwyczaj bardziej zasobni, częściej stać ich na wyjazdy zagraniczne, zakup jachtu czy żaglówki, posiadanie drugiego, letniego domku. Szwecja nie doświadczyła na własnej skórze skutków dwóch wojen światowych i nie spotkało jej wątpliwe „dobrodziejstwo” eksperymentowania z komunizmem, choć przez kilkadziesiąt lat rządziła ją socjaliści.

To, co uderza, zaskakuje i bulwersuje – przynajmniej autora tych słów – to przepaść pomiędzy Szwecją i Polską w innej sferze, którą można określić, jako jakość życia. Jakość wynikająca – podkreślę to

Wojciech Turek

bardzo wyraźnie – nie tyle z faktu posiadania portfela zasobnego w szwedzkie korony, co z organizacji społecznej oraz sumy indywidualnych zachowań większości obywateli. Życie w Szwecji jest doskonale zorganizowane i uderzająco spokojne. Pomimo, iż jest to kraj bogatszy od Polski, to jednak wszędzie króluje prostota i skromność. Kierowcy jeżdżą zgodnie z przepisami i kulturalnie, w ogóle większość ludzi jest uderzająco grzeczna i przychylnie nastawiona do bliźnich. Domy są proste, skromne i osadzone w tradycji.

ciąg dalszy na str. 6

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) Miesiąc (5 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejnka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

LITURGIA SŁOWA

XVI niedziela zwykła, rok A

PIERWSZE CZYTANIE

Mdr 12,13.16–19

Czytanie z Księgi Mądrości

Panie, nie ma oprócz Ciebie boga, co ma pieczę nad wszystkim, abyś miał dowodzić, że nie sądzisz niesprawiedliwie. Podstawą Twojej sprawiedliwości jest Twoja potęga, wszechwładza Twa sprawia, że wszystko oszczędzasz. Moc swą przejawiasz, gdy się nie wierzy w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwalstwo świadomych. Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządzisz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz. Tak postępując, nauczyłeś lud swój, że sprawiedliwy powinien być dobrym dla ludzi. I właśnie swoim synom wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie.

DRUGIE CZYTANIE

Rz 8,26–27

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Duch Święty przychodzi z pomocą naszej słabości. Gdy bowiem nie umiemy się modlić tak jak trzeba, sam Duch przychodzi za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami. Ten zaś, który przenika serca, zna zamiar Ducha, wie, że przyczynia się za świętymi zgodnie z wolą Bożą.

EWANGELIA

Mt 13,24-43

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus opowiedział tłumom tę przypowieść: „Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który posiał dobre nasienie na swojej roli. Lecz gdy ludzie spali, przyszedł jego nieprzyjaciel,

nasiał chwastu między pszenicę i ośzedł. A gdy zboże wyrosło i wypuściło kłosa, wtedy pojawił się i chwast. Stłudz gospodarza przyszedli i zapytali go: «Panie, czy nie posiadasz dobrego nasienia na swej roli? Skąd, więc się wziął na niej chwast?» Odpowiedział im: «Nieprzyjazny człowiek to sprawił». Rzekli mu stłudz: «Chcesz, więc, żebyśmy poszli i zebraли go?» A on im odrzekł: «Nie, byście zbierając chwast nie wyrwali razem z nim i pszenicy. Pozwólcie obojgu rósć aż do żniwa; a w czasie żniwa powiem żeńcom: Zbierzcie najpierw chwast i powiążcie go w snopki na spalenie; pszenicę zaś zwieźcie do mego spichlerza». Inną przypowieść im powiedzieli: „Królestwo niebieskie podobne jest do ziarenka gorczycy, które ktoś wziął i posiał na swej roli. Jest ono najmniejsze ze wszystkich nasion, lecz gdy wyrośnie, jest większe od innych jarzyn i staje się drzewem, tak, że ptaki przylatują z powietrza i gnieźdzą się na jego gałęziach». Powiedzieli im inną przypowieść: „Królestwo niebieskie podobne jest do zacczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła w trzy miary mąki, aż się wszystko zakwasilo». To wszystko mówił Jezus tłumom w przypowieściach, a bez przypowieści nic im nie mówił. Tak miało się spełnić słowo Proroka: „Otworzę usta w przypowieściach, wypowiem rzeczy ukryte od założenia świata». Wtedy odprawił tłumy i wrócił do domu. Tam przystąpili do Niego uczniowie i prosili Go: „Wyjaśnij nam przypowieść o chwaście». On odpowiedział: „Tym, który sieje dobre nasienie, jest Syn Człowieczy. Rolą jest świat, dobrym nasieniem są synowie królestwa, chwastem zaś synowie Złego. Nieprzyjacielem, który posiał chwast, jest diabeł; żniwem jest koniec świata, a żeńcami są aniołowie.

Jak więc zbiera się chwast i spala ogniem, tak będzie przy końcu świata. Syn Człowieczy pośle aniołów swoich: ci zbiorą z Jego królestwa wszystkie zgorszenia i tych, którzy dopuszczają się nieprawości, i wrzucą ich w piec rozpalony; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Wtedy sprawiedliwi jaśnieć będą jak słońce w królestwie Ojca swego. Kto ma uszy, niechaj słucha». □

LITURGIA SŁOWA

XVII niedziela zwykła, rok A

PIERWSZE CZYTANIE

1 Krl 3,5.7–12

Czytanie z Pierwszej Księgi Królewskiej

W Gibeonie ukazał się Pan Salomonowi w nocy, we śnie. Wtedy rzekł Bóg: „Proś o to, co mam ci dać». A Salomon odrzekł: „O Panie, Boże mój, Tyś ustanowił królem Twego sługę, w miejsce Dawida, mego ojca, a ja jestem bardzo młody. Brak mi doświadczenia. Ponadto Twój sługa jest pośród Twego ludu, któryś wybrał, ludu mnogiego, który nie da się zliczyć ani też spisać, z powodu jego mnóstwa. Racz, więc dać Twemu słudze serce pełne rozsądku do sądenia Twego ludu i rozróżniania dobra i zła, bo któż zdoła sądzić ten lud Twój tak liczny?”. Spodobało się Panu, że właśnie o to Salomon poprosił. Bóg, więc mu powiedział: „Ponieważ poprosiłeś o to, a nie poprosiłeś dla siebie o długie życie ani też o bogactwa, i nie poprosiłeś o zgubę twoich nieprzyjaciół, ale prosiłeś dla siebie o umiejętność rozstrzygania spraw sądowych, więc spełniam twoje pragnienie i daję ci serce mądre i rozsądne, takie, że podobnego tobie przed tobą nie było i po tobie nie będzie».

DRUGIE CZYTANIE

Rz 8,28–30

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Wiemy, że Bóg z tymi, którzy Go miłują, współdziała we wszystkim dla ich dobra, z tymi, którzy są powołani według Jego zamiaru. Albowiem tych, których od wieków poznał, tych też przeznaczył na to, by się stali na wzór obrazu Jego Syna, aby On był pierworodnym między wielu braćmi. Tych zaś, których przeznaczył, tych też powołał, a których powołał, tych też usprawiedliwił, a których usprawiedliwił, tych też obdarzył chwałą.

EWANGELIA

Mt 13,44-52

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus opowiedział tłumom taką przypowieść: „Królestwo niebieskie podobne jest do skarbu ukrytego w roli. Znalazł go pewien człowiek i ukrył ponownie. Uradowany poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił tę rolę. Dalej, podobne jest królestwo niebieskie do kupca, poszukującego pięknych pereł. Gdy znalazł jedną drogocenną perłę, poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił ją». „Dalej, podobne jest królestwo niebieskie do sieci, zarzuconej w morze i zagarniającej ryby wszelkiego rodzaju. Gdy się napełniła, wyciągnęli ją na brzeg i usiadłszy, dobre zebraли w naczynia, a złe odrzucili. Tak będzie przy końcu świata: wyjdą aniołowie, wyłączą złych spośród sprawiedliwych i wrzucą w piec rozpalony; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. Zrozumieliście to wszystko?» Odpowiedzieli Mu: „Tak jest». A On rzekł do nich: „Dlatego każdy uczoney w Piśmie, który stał się uczniem królestwa niebieskiego, podobny jest do ojca rodziny, który ze swego skarbcza wydobywa rzeczy nowe i stare». □

ciąg dalszy ze str. 2

Jubileusz Księdza Prałata Eugeniusza Platera

O twojej gigantycznej akcji humanitarnej napisano już wiele artykułów. Z ogromnym zainteresowaniem przeczytałem wywiad przeprowadzony przez Panią Beatę Nowak, który został opublikowany na łamach „Głosu Katolickiego” pięć lat temu. Mówiłeś też o tym podczas Międzynarodowego Kolokwium Naukowego w College des Bernardins. Myślę, że zainteresowani mogą się zaznajomić z treścią tego wywiadu. Chodzi mi dzisiaj o coś innego. Jak to przeżywałeś, jako kaptan?

Źle, źle i źle! Chociaż była to ewidentna służba ludziom, i to najbardziej potrzebującym rodakom w Polsce, była to praca polegająca na koordynacji 274 Komitetami Francuskimi, która zabierała mi wszystkie czas, że na modlitwę zawsze mi go jakoś brakowało. Przeżywałem stałą rozterkę: była to niewątpliwie praca charytatywna, ale czy była to praca naprawdę kaptkańska? Przecież kaptan nie może żyć, nie może być sobą, bez modlitwy. To duchowe doświadczenie pogłębiało nadto znikome zaangażowanie lub wręcz nieprzychylność niektórych polskich duchownych we Francji. W moich rozterkach musiałem i to także przecieć zamortyzować. Wspomnę jeszcze, zwykłe przy takiej działalności, zazdrości i zazdrostki, ambicje i ambicijki ludzi postronnych. Pod względem duchowym była to dla mnie pewnego rodzaju „golgota”.

Ale Pan Jezus powiedział przecieć: „Cokolwiek uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, to dla Mnie uczyniliście”.

Niewątpliwie tak, ale mnie zawsze ciągnęło do pełnego życia duszpasterskiego. I dlatego właśnie zdecydowałem się na podjęcie pracy duszpasterskiej we francuskiej parafii w Saint Valérien. Dodam, że była to parafia bardzo zaniedbana. Na niedzielne Msze Święte przychodziło początkowo około 20 ludzi! Trudności mnie jednak nie zniechęciły. Wręcz odwrotnie: zdopingowały. Po 25 latach postugi, nie bez kaptkańskiej satysfakcji, stwierdzam zdecydowaną poprawę. Miałem też wreszcie – i mam nadal – więcej czasu na modlitwę.

Czy wielka służba Polsce jest dzisiaj dla ciebie tylko wspomnieniem? Nie. Nadal prowadzę tę działalność na rzecz biednych w Polsce, chociaż w mniejszym już wymiarze. I tutaj, w mojej parafii, mam przecieć także wielu biednych i opuszczonych: zwłaszcza osieroconych imigrantów z Afryki. Nie mogę pozostać obojętny. Staram się im pomagać. W najbliższym czasie mam np. spotkanie w gabinecie Prezydenta Sarkozy'ego w sprawie uregulowania pobytu we Francji jednej spośród moich parafian – sieroty afrykańskiej, ofiary wojny domowej.

Wielką służbę Polsce docenił dzisiaj Błogostawiony Jan Paweł II przyznając ci godność Prałata. Prezydent Polski Lech Wałęsa nadał ci prestiżowy order Vituti Militari. Ostatnio, 18-go maja 2011 r., prezes zawiązującej się Europejskiej Konferencji Solidarności w Gdańsku, Bazyl Kierk, wręczył ci pierwszy w historii Medal Wdzięczności, powiedzmy – wdzięczności od całej wspólnoty europejskiej. Posiada to jednak szczególny wydźwięk.

Powiedziałem ci już wcześniej, że nigdy nie zależało mi na jakiejkolwiek karierze. Zawsze zależało mi przede wszystkim na tym, żeby skutecznie świadczyć o Zmarłych i dzisiaj Żyjącym Panu Jezusie. Jego dyskretna obecność w całym moim życiu księdza wciąż jest dla mnie źródłem sensu, siły i nadziei.

175 lat Polskiej Misji Katolickiej, jakie jest przesłanie dla współbraci kaptanów i w ogóle dla rodaków we Francji?

Pielęgnacja czasu na modlitwę. To jest źródło wszelkiej skuteczności.

Dziękuję za udzielenie wywiadu.

Wywiad przeprowadził ks. prał. Krystian Gawron

Zaproszenie

50-lecie Kaptanstwa Księdza Prałata Eugeniusza Platera

Jubileuszowa Msza św. odbędzie się w Polskim Kościele p.w. Wniebowzięcia NMP na „Concorde” w Paryżu – niedziela 17-go lipca 2011 r. godz. 11.

PARYŻ | Narzucanie dzieciom mrocznej i silnie zideologizowanej wizji miłości zarzucił francuskiej oświacie przewodniczący tamtejszego episkopatu. Abp André Vingt-Trois zauważył, że nowy program nauczania przygotowuje dzieci do mechanicznego korzystania ze zgodności ciała. Wszelkimi możliwymi sposobami przekonuje się młodych, że najważniejsze to nie nawiązywać żadnej prawdziwej relacji – podkreślił kardynał. Zaznaczył on jednocześnie, że młodzi oczekują wychowania do prawdziwej miłości. Tej jednak nie da się zredukować do zjawiska czysto hormonalnego. Metropolita Paryża zauważył również, że w nowych podręcznikach teoria gender przestała być teorią, a stała się ideologicznym credo, które narzuca się dzieciom. Przekonuje się je, bowiem od najmłodszych lat, że płeć jest jedynie kwestią wyboru bądź kultury. Jakby nie było żadnych naturalnych i psychologicznych predyspozycji. Kard. Vingt-Trois zauważył, że o ile u początków teorii gender stoją środowiska feministyczne, o tyle dziś jest ona narzucająca przez homoseksualne grupy nacisku.

LWÓW | 3 lipca poświęcono na Wzgórzach Wóleckich we Lwowie pomnik profesorów lwowskich zamordowanych tam 70 lat temu przez niemieckich nazistów. Prawdziwa miłość rodziny i Ojczyzny jest zgodna z Ewangelią, której sprzeciwia się jakkolwiek nacjonalizm. Przemoc, nienawiść i wrogość wobec Boga i bliźnich jest nie ewangeliczna i tym samym nierozumna – zaznaczył w homilii metropolita lwowski abp Mieczysław Mokrzycki. Monument autorstwa krakowskiego rzeźbiarza prof. Aleksandra Śliwy usytuowano na niewielkim kamiennym placu. Przedstawia on bramę zbudowaną z 10 przykazań oraz metalowy odlew kopii rozkazu rozstrzelania profesorów. Znaczny wkład finansowy zapewnił prezydent Wrocławia, część środków pochodzi ze zbiórki pie-

niężnej w Polsce. Budowa pomnika jest wspólną inicjatywą prezydentów Lwowa i Wrocławia.

LONDYN | Jak stwierdza T. Blair, powołując się na dane założonej przez siebie Faith Foundation, świat staje się dziś bardziej religijny. Nie można zgodzić się z opinią licznych „oświeconych” myślicieli, którzy uważają, że religia jest zjawiskiem wypartym przez racjonalizm naukowy. Wg Blaira zjawiskiem, które budzi największy niepokój, jest obecnie ograniczanie prawa do wolności religijnej. Tymczasem „każda religia ma prawo do wyrażania w sposób publiczny swoich kluczowych wartości”. Kiedy pojawia się konflikt interesów między wartościami religijnymi i państwowymi, należy dostosować prawo cywilne, tak by uwzględniało wartości religijne – uważa były szef brytyjskiego rządu.

DUBLIN | Redukcji wynagrodzeń za pracę w niedzielę przeciwstawił się episkopat Irlandii. Tamtejsza komisja sprawiedliwości i pokoju przy konferencji biskupów wydała oświadczenie w obronie niedzieli, jako dnia świętego, który ma być przeżywany, jako czas odpoczynku, a dla wierzących, jako czas spotkania z Bogiem. Irlandzki rząd przedstawił projekt cięć w dodatkach za pracę w niedzielę, jako krok wspomagający tamtejszą gospodarkę i odciążający sektor publiczny. Biskupi przyznają, że w takich propozycjach dominuje logika ekonomiczna lekceważąca element ludzki i rodzinny. Zdaniem strony kościelnej to także przerecznie kosztów kryzysu na osoby o mizernych zarobkach, które często z biedą są zmuszone do pracy w Dzień Pański. Biskupi przypominają, że ustawodawstwo tego typu przyniesie Irlandii w dłuższej perspektywie znaczne straty społeczne. Niedziela jest, bowiem jedynym dniem, by rodziny mogły spędzić czas razem, pogłębiały wzajemne więzi, a pracownicy mogli należycie odpocząć. □

ciąg dalszy ze str. 3

Polityka na wakacjach

Szanuje się każde rosnące drzewo, wykorzystuje dostępne materiały – drewno czy kamień polny – do wybudowania ptotu czy murku. Modernizm pozostawił ślady w wielkich miastach, ale prowincja wygląda „sielsko, anielsko” i przypomina literacki obraz dawnej Polski z kart „Pana Tadeusza” czy pieśni Jana Kochanowskiego, tyle, że szwedzkie „hic et nunc” istnieje w rzeczywistości, a nie w marzeniach czy pobożnych życzeniach. Szwedzka rodzina funkcjonuje znacznie lepiej od polskiej: dwójka dzieci to standard, a widok trójki nie należy do rzadkości. Państwo pobiera niemałe podatki, ale potem obficie szafuje dotacjami dla biedniejszych regionów, biedniejszych obywateli i osób wychowujących dzieci.

To, co współtworzy szwedzką, jakość, nie wymaga wcale znaczących nakładów finansowych. Segregować odpady może każdy,

podobnie jak wykorzystywać stare rzeczy do powtórnego użytku. Tajemnica szwedzkiego sukcesu nie leży w sejfach bankowych. Wystarczy uczciwie wykonywać swoją pracę, porządnie budować drogi, by wystarczyły na 30 lat i nie wymagały remontu po 2 latach i tak dalej i tak dalej. Szwecja bywa postrzegana, jako kraj „postępowy” w sprawach obyczajowych, ale w porównaniu z Polską jawi się raczej, jako kraj konserwatywny. Nawet kwestia upadku religii – niepodlegająca dyskusji – nie jest tak jednoznaczna w swej wymowie, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że – w przeciwieństwie do Polski, gdzie otwarcie łamie się wszystkie przykazania z wyjątkiem uczestnictwa w niedzielnej Mszy – w Szwecji uczciwość, prawdomówność, życzliwość względem bliźniego, wspieranie ubogich i chorych, czyli cnoty chrześcijańskie, są obowiązującym standardem.

Szwecja miała długotrwałe rządy socjalistów, ale nie miała rewolucji ani wojen, dlatego jej tkanka społeczna pozostała w znacznej mierze nienaruszona. W Szwecji – czystej, uporządkowanej, naturalnej i sprawiedliwej, ma się wrażenie normalności, choć oczywiście nie wszystko wygląda różowo. W Polsce, która bez wątpienia idzie do przodu w wielu dziedzinach, wydaje się, że świat wyszedł z formy i wszystko jest nie tak, jak być powinno.

Ciekawe, że współczesna, laicka Szwecja nadal pozostaje krajem konserwatywnym i na swoisty sposób przepojonym normami religijnymi. Natomiast w katolickiej Polsce potężna fala modernizacji nie napotykając na większy opór niszczy wszystko, co napotka po drodze, co dotychczas jeszcze nie uległo zatraceniu. □

Wojciech Turek

Z KRAJU

- Premier Węgier Viktor Orban przekazał w Warszawie przewodnictwo w UE szefowi polskiego rządu. W prezencie podarował Tusкови beczkę „Tokaja”, a w zamian otrzymał szablę.
- Obywatelski projekt ustawy wprowadzający bezwzględna ochronę życia poczętego trafił pod obrady Sejmu. Podpisało się pod nim 450 tys. obywateli, a prezentował Mariusz Dzierżawski z Fundacji Pro – Prawo do Życia.
- Polscy biskupi jednoznacznie stwierdzają, że wprowadzenie prawne związków partnerskich „byłoby zgodą na niebezpieczne osłabianie instytucji małżeństwa” i przypominają, że małżeństwo jest naturalnym związkiem mężczyzny i kobiety. PO chce podjąć taki temat po wyborach, SLD już teraz. Biskupi obradowali w Licheniu. Głównym tematem zebrania plenarnego były zagadnienia katechezy w Polsce.
- Abp Michalik stwierdził, że „rodzina, zwłaszcza wielodzietna, nie otrzymuje w Polsce wystarczającego wsparcia i jest ciągle niedowartościowana”.
- Premier Tusk dostał końcowy dokument z prac komisji Millera ds. Katastrofy smoleńskiej. PiS ujawniło swoje opracowanie. Wynika z niego, że rząd premiera Tuska okłamywał i wprowadzał w błąd opinię publiczną, co do wielu aspektów katastrofy smoleńskiej.
- Premier Tusk przekonywał, że do pokazania pełnego efektu jego rządów potrzebna jest druga kadencja. Tylko czy obywatele ten „pełny efekt” wytrzymają?
- System publicznej opieki zdrowotnej jest niewydolny, drogi – zaniebane, mieszkań socjalnych wciąż za mało – takie wnioski płyną z raportu NIK o stanie państwa.
- PO „odbita” już niemal wszystkie media w kraju. „Odzyskała” od SLD TV2 i spacyfikowała dziennik „Rzeczpospolita”. Ten ostatni przejmuje spółka medialna, w której poważną rolę odgrywają dawni

- funkcjonariusze WSI. Współpracownikiem biznesowym Grzegorza Hajdarowicza, który ma przejąć większościowy pakiet udziałów spółki, jest Kazimierz Mochol, były szef kontrwywiadu i zastępca szefa Wojskowych Służb Informacyjnych. W latach 1981–89 pełnił on „służbę” na „różnych stanowiskach w MON”. W latach 1998–2001, kiedy był zastępcą szefa WSI i nadzorował „polityczne” aresztowanie Zbigniewa Farmusa, asystenta wiceministra obrony Szeremietiewa w rządzie Buzka. Farmusa aresztowano w lipcu 2001 r. Oskarżony o łapownictwo został uniewinniony przez sąd. Po zatrzymaniu Farmusa ówczesny minister obrony Komorowski wystąpił z wnioskiem do prezydenta Kwaśniewskiego o awansowanie Mochola na stanowisko generała brygady Wojska Polskiego.
- Nota dyplomatyczna MSZ w sprawie krytycznych wobec aktualnej władzy wypowiedzi ojca Tadeusza Rydyzka w PE, została przekazana do Watykanu. Ludwik Dorn zwraca uwagę, że polska nota wobec Watykanu to ewenement na skalę światową. Przy okazji okazuje się też, że rząd nagle przejmuje się opiniami duchownego. Podobno chodzi jednak o głosy antyklerykalnego elektoratu SLD.
- Abp Andrzej Dzięga, metropolita szczecińsko-kamieński, zaprosił Radio Maryja do większej aktywności w jego diecezji.
- Ze względu na przedawnienie zarzuconego czynu Sąd Okręgowy w Radomiu umorzył postępowanie karne w sprawie próby otrucia w 1981 r. przez SB działaczki NSZZ „Solidarność” Anny Walentynowicz.
- Postulaty uznania śląskiego za język regionalny i autonomii dla regionu pojawiły się na tzw. Marszu Górnos Śląskiej Tożsamości.
- Premier „będzie oczekiwał szybkich i precyzyjnych wyjaśnień od szefa ABW Krzysztofa Bondaryka” w sprawie podejrzanej transakcji. Chodzi

o okres pracy Bondaryka w sieci telefonii komórkowej „Era”.

- Prawnik Agory, wydawcy „Gazety Wyborczej”, chce utajnienia procesu, jaki ta wytoczyła poecie Jarosławowi Markowi Rymkiewiczowi. Proces wzbudzał duże zainteresowanie społeczne.
- Co najmniej przez rok Wojciech Jaruzelski nie może z „powodów zdrowotnych” uczestniczyć w procesie w sprawie wprowadzenia stanu wojennego w 1981 r.
- Dr Łukasz Kamiński, nowy prezes Instytutu Pamięci Narodowej, złożył ślubowanie przed Sejmem i objął urząd.
- Lider SD i dawny działacz PO Paweł Piskorski jest oskarżony o postulowanie się sfałszowaną umową sprzedaży antyków. Udowadniał nią, skąd miał blisko milion złotych. Inne fałszerstwo dotyczy rzekomych wygranych w kasynie.
- Dowody osobiste z chipem będą stopniowo wprowadzone od 1 lipca 2013 r., a nie od lipca tego roku jak planował rząd. Przynajmniej ta „wpadka” rządu akurat nie martwi.
- I Polsko-Rosyjski Kongres Mediów we Wrocławiu zainaugurował działalność Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia. A kiedy powrót TPPR?
- Ogólnopolski Komitet Obrony przed sektami chce delegalizacji w Polsce ruchu religijnego Moona.
- Lech Wałęsa i Michaił Gorbaczow zostali laureatami tegorocznej Nagrody Orłów Jana Karskiego. Rzeczywiście „orty”...
- Facebook ocenzurował konto Warszawskiej Krucjaty Młodych. W przeddzień Parady Równości młodzi ludzie informowali tam o publicznej modlitwie różańcowej wynagradzającej za grzech sodomski. Wiadomość tę Facebook zaliczył do grupy tekstów, które „namawiają do nienawiści, mogą zastraszać lub zawierać elementy nieprzyzwoite”. □

Zadęcie, nadęcie.., wybory

W kraju początek wakacji upłynął pod znakiem polityki „wielkiego sukcesu”, jakim było objęcie półrocznej prezydencji w UE. Znaczenie prezydencji po traktacie lizbońskim jest mocno ograniczone, ale mamy teraz premiera Donalda Tuska, który zdaje się „rządzić” od Atlantyku po Bug.

Z okazji objęcia przewodnictwa w Radzie UE zwołano Zgromadzenie Narodowe. W zgromadzeniu udział wzięli prezydent Bronisław Komorowski, marszałkowie Sejmu i Senatu Grzegorz Schetyna i Bogdan Borusewicz, premier Donald Tusk i członkowie rządu. Samego siebie przeszedł Schetyna, który mówił: „dzisiaj jest wielki dzień, o którym pokolenia Polaków marzyły i śniły”. Tuż po nim przemówił prezydent Bronisław Komorowski, który powiedział, że właśnie dla dzisiejszego dnia „zerwaliśmy żelazną kurtynę”. Unijny komisarz Janusz Lewandowski dodawał: „oczekiwania względem Polski są duże. Do tego dochodzi niekwestionowany, osobisty autorytet Donalda Tuska, jako lidera największego z „nowych” krajów”.

Propagandowo pojechały też media – „Większość Polaków: nie zawiedziemy oczekiwań Unii”. Krajowa prasa obficie cytuje obcą prasę – „Polska prezydencja w czasie kryzysu”, „Pewna siebie Polska przejmie przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej”, „Największy, z przyjętych od 2004 roku europejski kraj, Polska, przejmie przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej”, „Polska

Bogdan Usowicz

z napędem turbo na czele Unii”, „Z wizerunku awanturnika do statusu partnera”.

Polacy mieli prawo odnieść wrażenie, że zwracają się na nich oczy całego niemal świata, nasz kraj jest wszędzie podziwiany, a jego władze nie tylko szanowane, ale wręcz podawane, jako przykład do naśladowania. Tymczasem najczęściej tej „propagandy sukcesu”, (którego nie ma, bo prezydencja nie jest nagrodą, ale ustaloną od lat procedurą i w dodatku dopiero się zaczyna) idzie tak naprawdę w gwizdek pary wyborczej. Opozycja jest niemal kneblowana, bo wszelka krytyka rządu bije podobno w nasz obraz za granicą, która z takim skupieniem na nas patrzy... Włec można tylko pozytywnie i konstruktywnie.

Tak się akurat stało, że 1 lipca przesiedziałem wieczór przed telewizorem we Francji. Oglądam sobie wiadomości TF1 i... nic. Tylko DSK, ślub w Monako. Na BMF – DSK, ślub i doping kolarzy z Tour de France. Może w gazetach? W „Le Parisienne” jest o konstytucji w Maroku, wyborach w Tunezji, ograniczeniu funduszy brytyjskiej rodziny królewskiej, ale polskiej prezydencji jakoś nie dostrzeżono.

ciąg dalszy na str. 13

ZE ŚWIATA

- Watykan ogłosił oficjalnie, że Benedykt XVI odbędzie podróż do Madrytu, aby uczestniczyć w dniach 18–21 sierpnia w XXVI Światowych Dniach Młodzieży.
- Europejscy liderzy na szczycie UE w Brukseli zgodzili się na zakończenie negocjacji członkowskich z Chorwacją.
- Zadłużona Grecja powinna skorzystać jedynie z mechanizmów pomocowych strefy euro, a nie wsparcia całej UE. Tak przynajmniej uważają Brytyjczycy i Czesi.
- W Grecji zapowiedziano 48-godzinny strajk generalny, w czasie, gdy parlamentarzyści debatowali nad kolejnym programem oszczędnościowym.
- Po zakończeniu wstępnego przesłuchania sędzia zdecydował, że była premier Ukrainy Tymoszenko stanie przed sądem pod zarzutem nadużycia władzy.
- Bułgaria nie wyklucza wycofania większości swojego 600-osobowego kontyngentu z Afganistanu do połowy przyszłego roku.
- Turcja uznała Narodową Radę Libijską (NRL), kierującą rebelią przeciwko reżimowi Muamara Kadhafiego, za „prawowitego przedstawiciela narodu libijskiego”.
- Kilkadziesiąt osób zostało rannych w centrum Kairu, gdzie doszło do starć między zwolennikami a przeciwnikami byłego prezydenta Hosniego Mubaraka.
- Libijscy powstańcy poinformowali, że ich ofensywa dotarła do 80 kilometrów na południowy zachód od stolicy Trypolisu.
- Niemcy są gotowe wesprzeć dostawami broni operację NATO w Libii, choć nie wezmą w niej udziału i wstrzymały się od głosu w sprawie rezolucji RB ONZ.
- Ambasador Izraela przy Watykanie Mordechaj Lewy został ostro skrytykowany przez organizacje żydowskie. Dyplomata przyznał, że papież

Pius XII robił wszystko, by ratować Żydów. Po krytyce Lewy zdystansował się od własnych słów i napisał – „Ponieważ w sprawie tej nadal trwają badania historyczne, wyrażenie mojego osobistego poglądu wydaje się przedwczesne”.

- 56-letni prezydent Wenezueli, który przeszedł operację na Kubie, może być w ciężkim stanie i nie być w stanie rządzić krajem.
- Białoruski prokurator zażądał dla polskiego działacza społecznego i dziennikarza Andrzeja Poczobuta kary 3 lat w kolonii karnej. Z kolei działacz Związku Polaków na Białorusi Igor Bancer został skazany na karę grzywny w wysokości 2,1 mln rubli białoruskich (ok. 250 euro).
- Prezydent Ukrainy Janukowycz wręczył ministrowi spraw zagranicznych Sikorskiemu Order Księcia Jarostawa Mądrego przy okazji jego wizyty w Kijowie.
- Ukraiński prezydent Janukowycz obrat kurs na zbliżenie z NATO – ubolewa rosyjska prasa, powołując się na „poufny dokument”. Chodzi podobno o tajne rozmowy Ukrainy z Sojuszem.
- W rosyjskiej Dumie trwają prace nad projektem ustawy zaostrzającym prawo aborcyjne. Kobieta zameźna, chcąc usunąć ciążę, będzie musiała uzyskać zgodę męża i przejść konsultację z psychologiem.
- W Wielkiej Brytanii prawo zezwoliło na reklamowanie się klinik aborcyjnych. Ostatnio w tym kraju ukazał się raport grupy Right To Know („Prawo, by wiedzieć”) dowodzący, że kliniki chcą namawiać kobiety do usuwania ciąży po prostu dla zwiększenia swoich zysków.
- Parlament duński zatwierdził przywrócenie kontroli granicznych. KE zagroziła uruchomieniem procedury karnej wobec Danii.
- Premier Wielkiej Brytanii Cameron zaatakował przywódców UE za chwalenie się budową nowej siedziby RE za 240 mln euro w Brukseli. Dobrze,

że jeszcze ktoś zachowuje rozsądek i przyzwoitość.

- Żona księcia Williama, Catherine, po raz pierwszy wzięła udział w publicznej uroczystości wojskowej. Odnaczyła brytyjskich żołnierzy, którzy wrócili z Afganistanu.
- Sąd Wojskowy w Moskwie skazał zaocznie byłego pułkownika wywiadu na 25 lat kolonii karnej za wydanie grupy rosyjskich agentów działających w USA. Zdrajca przebywa w USA.
- Ministerstwo Transportu Federacji Rosyjskiej zakazało eksploatacji na terytorium Rosji od 1 stycznia 2012 r. samolotów pasażerskich Tu-134, Jak-40 i An-24 niewyposażonych w system ostrzeżenia przed zbliżeniem z ziemią.
- Legalizację eutanazji i powrót kary śmierci popiera wg sondaży ponad dwie trzecie Czechów.
- Ustawę o legalizacji „małżeństw” homoseksualnych podpisał Andrew Cuomo, demokratyczny gubernator stanu Nowy Jork.
- „Ksiądz Rydzik jest notorycznym antysemitą” – napisał w oświadczeniu prezydent Światowego Kongresu Żydów Ronald S. Lauder. Światowy Kongres Żydów (WJC) wydał oświadczenie, w którym «popiera» notę MSZ Sikorskiego do Stolicy Apostolskiej. Szef WJC wezwał Watykan do niezwłocznego wydalenia ks. Rydzika z zakonu redemptorystów. Tylko czekać jak przy przyjmowaniu do nowicjatu trzeba będzie przedkładać zaświadczenie z... WJC. Poza tym organizacja jest za dalszym „dialogiem”.
- Prezydent Rumunii Basescu publicznie stwierdził, że „udział Rumunii w ataku na ZSRR był usprawiedliwiony, gdyż Rumunia chciała odzyskać swoje terytorium – Mołdawię zajęta przez Rosjan w 1940 r.” Rosyjskie MSZ nazwało tą wypowiedź „bezwstydną brawurą, usprawiedliwiającą agresję faszystowską i znieważającą pamięć milionów ofiar nazizmu”. Rosjanie wezwali też do reakcji, UE. □

Dominuje wrażliwość patriotyczna...

rozmowa z posłem R.P., min. Antonim Macierewiczem (cz.2)

- Katastrofa smoleńska to wydarzenie bez precedensu w dziejach Polski...

Fot. S. Aluszeko

- Katastrofa smoleńska ma wymiar tragedii narodowej, to jest bezsporne, ale też jest ona aktem wojny wydanej Polsce. Jest niesłychanie brutalnym, na miarę katyńską, ciosem wymierzonym w Państwo Polskie odzyskujące swoje miejsce na mapie europejskiej, jest przecież jakąś straszliwą, okrutną odpowiedzią na politykę międzynarodową Lecha Kaczyńskiego i tej ekipy, która z nim tam leciała, głównie skoncentrowanej na próbie odbudowy Europy Środkowej, skupienia państw, narodów między Odrą a Kaukazem, między Morzem Baltyckim a Morzem Czarnym, próbie stworzenia siły politycznej mogącej rywalizować zarówno z Niemcami, jak i z Rosją,

dającej gwarancje samodzielności i rozwoju tych państw i narodów, w miejsce podporządkowania ich jednemu z dwóch sąsiedzkich gigantów. W konsekwencji mamy dzisiaj do czynienia z sytuacją, w której albo Naród Polski będzie zdolny wyjaśnić tę tragedię i wyciągnąć z tego konsekwencje, i wrócić na ścieżkę odbudowy swojej siły, albo na dziesięciolecia stanie się częścią jednego z dwóch współpracujących między sobą imperiów, albo niemieckiego, albo rosyjskiego.

- Panie ministrze, jest Pan rzadkim znawcą problematyki Służb Specjalnych. W jakim stopniu te postkomunistyczne, ale i obecne (nie wiem jakiej proveniencji) służby, wpływają na sytuację naszego kraju, a w jakim stopniu są one pod kontrolą konstytucyjnych organów państwa?

- Rzeczywiście, tak się złożyło, że wśród obecnie działających polityków, jestem jedynym, który nadzorował zarówno służby cywilne, jak i wojskowe. Z tego punktu widzenia, bo są oczywiście ludzie, którzy mają większą wiedzę w poszczególnych sprawach, nie ma takiego polityka, który by znał obie te struktury i w tym sensie jest to wiedza jakoś tam unikalna, nie przesadzając z głębokością tej wiedzy, bo to jest jasne, że nie może być ona pełna. Obecne nasze Służby Cywilne, niestety, są konsekwencją polityki dominującej na przestrzeni ubiegłych 22 lat, zakładającej, że trzeba dokonać syntezy dawnych Służb Bezpieczeństwa, wywiadu komunistycznego i nowych kadr, wywodzących się już z młodzieży Polski niepodległej. Skutki są takie, jakie łatwo można było przewidzieć. Konsekwencją, w sposób ewidentny, jest ukształtowanie nowych kadr w dużym stopniu przez doświadczonych i sprawnych funkcjonariuszy dawnego aparatu sowieckich służb specjalnych.

To oczywiście „osobniczo” bywa raz w większym stopniu, raz w mniejszym, ale generalnie rzecz biorąc dominuje dawny aparat i tradycje, sposób myślenia, sposób działania danego aparatu komunistycznych służb specjalnych. Dramatycznym przykładem jest to (przepraszam, że wracam jeszcze do tragedii smoleńskiej, ale nie da się od tego uciec), że polityka wobec Rosji, ale także przygotowanie wizyty Prezydenta Kaczyńskiego w Katyniu były powierzone dwóm ludziom wywodzącym się z komunistycznych służb. Od strony polityki robił to minister Adam Rotfeld wieloletni

„kontakt” służb specjalnych, a od strony organizacyjnej Tomasz Turowski, też wieloletni funkcjonariusz. Więc tak dramatyczne są konsekwencje tej filozofii kontynuowania danej SB. To oznacza, że nawet jeżeli operacyjnie to bywa czasami nienajgorzej, to w sensie długofalowym, w sensie rzeczywistej kontroli - w moim przekonaniu - służby rosyjskie mają olbrzymie możliwości kontrolowania obecnego aparatu Cywilnych Służb Państwa Polskiego.

Drugą taką sprawą, pokazującą konsekwencje budowy służb w oparciu o tradycje SB jest sprawa, też wiążąca się z dramatem smoleńskim, tzw. „raportu gruzińskiego” w 2008, po zamachu na Prezydenta Kaczyńskiego. W Gruzji ABW, a dokładnie jej wyspecjalizowana komórka, centrum antyterrorystyczne, sporządziło raport o tym zamachu, podpisany przez nie byle kogo, bo szefa ABW, więc osobę najwyższą postawioną w polskim aparacie Służb Specjalnych. No i jaką konkluzję ten raport zawierał? A no taką, że tak naprawdę zamach gruziński był prowokacją prezydenta Saakaszwilię! Taka teza jest zawarta w tym raporcie. Nie ma wątpliwości, że to teza rosyjska suflowana służbom polskim. Nie ma wątpliwości, że sporządzając taki raport działano na korzyść państwa rosyjskiego. To jest zupełnie bezsporne. W kluczowym momencie, dotyczącym bezpieczeństwa, życia i śmierci prezydenta RP, polska służba specjalna zadziałała zgodnie z interesem zewnętrznego mocarstwa. Takie są konsekwencje oparcia polskich służb na tradycji rosyjskiej. Trochę inaczej ta sytuacja wygląda w służbach wojskowych, a dokładnie wyglądała, ponieważ po rozwiązaniu przeze mnie WSi zostały one stworzone od samego początku. I nadal, jeśli chodzi o kontrwywiad - podstawowy trzon kontrwywiadu - jest w moim przekonaniu zdrowy, chociaż wymieniono dużą część kadry na najwyższych stanowiskach i ona ma już bardzo różne zachowania i różne doświadczenia, różne tendencje. Nadal jednak kontrwywiad reprezentuje zdolności, umiejętności i wartości zgodne z potrzebami nowoczesnego państwa.

Niestety miesiąc temu zniszczono podstawową strukturę przeze mnie zbudowaną. Otóż nowoczesne służby specjalne, siłą rzeczy, ze względu na współczesny kształt informacji, zbudowane są wokół pionów analitycznych, ze względu na to, że podstawowym problemem nie jest dzisiaj zdobycie informacji, tylko odsianie informacji ważnej, od zalewu informacji drugorzędnej, i jej weryfikacja. Piony analityczne są najważniejsze. Dokładnie odwrotnie było w Służbie Bezpieczeństwa i w służbach sowieckich, które były zbudowane przede wszystkim na sieci tajnych współpracowników, którzy na placach, w domach, kościołach zdobywali informacje, ponieważ nie było powszechnie dostępnej informacji. I tak były zbudowane WSi, i tak była zbudowana Służba Bezpieczeństwa itd.

Ja zmieniłem tę filozofię. Pionem najważniejszym w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego został pion analityczny i on jakby sterował strukturą służby. Niestety ten analityczny pion trzy miesiące temu został ostatecznie zniszczony i wyeliminowany, i nastąpił powrót do tej archaicznej we współczesnym świecie struktury postkomunistycznej. Ale na szczęście wybory są za trzy miesiące, więc mam nadzieję, że straty nie będą takie duże.

- Jest Pan optymistą, jeżeli chodzi o wyniki tych najbliższych wyborów?

- Tak, generalnie rzecz biorąc jestem optymistą. W ciągu ostatnich czterech miesięcy byłem, z wyjątkiem Pomorza Zachodniego, we wszystkich miastach powiatowych Polski i mam naprawdę niezły przegląd zachowań społecznych, dążeń społecznych, reakcji społecznych. I myślę, że jest wielka szansa, że te wybory Prawo i Sprawiedliwość, a tak naprawdę szeroki ruch patriotyczny, skupiony wokół PiS, bo tutaj nie chodzi tylko o partię, gdyż zakres działania PiS-u dalece przekracza jego strukturę,

wygra. Mamy do czynienia rzeczywiście z frontem narodowym, z prądem patriotycznym skupionym wokół PiS-u, i on reprezentuje poruszenie serc, poruszenie dusz, poruszenie sumień, ale także determinację, żeby skończyć z niszczeniem Polski. To jest trochę podobne do tej fali, która doprowadziła do wielkiego zwycięstwa Viktora Orbána na Węgrzech.

- Panie ministrze, poza tym, że jest Pan politykiem i historykiem, jest Pan również publicystą czyli komentatorem. Jaką rolę w kształtowaniu opinii społecznej w Polsce pełnią, tzw. „michnikowe autorytety”?

- To jest taki termin, do którego niechętnie bym się odnosił. W moim głębokim przekonaniu rola Adama Michnika została przez publicystów, takich jak Rafał Zienkiewicz czy Stanisław Michalikiewicz wyolbrzymiona w stosunku do rzeczywistej jego wartości i rzeczywistego wpływu. Myślę, że rola Michnika najlepiej jest odzwierciedlona w tym jego sformułowaniu sprzed iluś tam lat, w którym mówił, że Jaruzelski, Kiszczak to są ludzie honoru. On spełnia rolę usługową wobec tych ludzi, on ich wynosił na piedestał. Samoistne jego działanie jest moim zdaniem drugorzędne. Dużo ważniejszą rolę odgrywa „Tygodnik Powszechny”, to jest rzeczywiste środowisko intelektualne, promieniujące pewnym typem koncepcji filozoficznych, religijnych, politycznych, cywilizacyjnych. Michnik jest jakimś ich sojusznikiem. Na pewno mamy tu do czynienia z taką dychotomią, którą odzwierciedlała relacja między „Tygodnikiem” a Ks. Prymasem Wyszyńskim, który nigdy nie zaakceptował filozofii wywodzącej się z tego środowiska. Filozofii zakorzenionej w znanym artykule Stanisława Sommy: „Maksymalne i minimalne tendencje społeczne katolików polskich” z roku 1948, ze Znak, którego podstawowe tezy tam przedstawiane po dzień dzisiejszy są obecne. Mówi się tam, że katolicyzm ma nie być obecny w życiu codziennym, społecznym, katolicyzm ma się skupić wyłącznie w kościele, na życiu prywatnym, na sumieniu prywatnym, im mniej jest go w społeczeństwie i w państwie, tym lepiej, tym bezpieczniej. To jest pewna tendencja do wypierania cywilizacji chrześcijańskiej z naszego życia codziennego. Tak było przez dziesięciolecie. Dzisiaj mamy etap następny: zastępowanie neolewicową cywilizacją śmierci cywilizacji chrześcijańskiej. Najpierw wyparto cywilizację chrześcijańską z naszego życia codziennego, a teraz ją się zabudowuje neomarksizmem czy neokomunizmem cywilizacyjnym. Rola Adama Michnika czy „Gazety Wyborczej” skupia się na pewnej grze i propagandzie stricte politycznej, w której dominuje tendencja do wspierania tych postaw, tych ludzi, tych środowisk i tych dążeń, które wywodzą się jeszcze z komunistycznej Polski, które wywodzą się jeszcze z tego macierzystego środowiska ludzi „Gazety”. Teraz to jest swoiste getto, coraz bardziej ograniczone ale nie oddziaływujące na młode pokolenie. Młode pokolenie ukształtowane jest przez myśl katolicką, tak jak formułował ją ks. Kard. Stefan Wyszyński, jak formułował ją Jan Paweł II, jak przekazują to polscy duszpasterze, jaka dominuje w przekazie Radia Maryja i dziesiątków innych rozgłośni, bo ich jest dużo, dużo więcej. Miernikiem praktycznym tego co mówię jest ogromna rewolucja, niedostrzegana, ale fundamentalna dla Polski, która się dokonała w ciągu ostatnich dwudziestu lat. W latach 80-tych stosunek do życia poczętego był, można by powiedzieć, nawet nie wiem czy... obojętny. Olbrzymia część społeczeństwa w ogóle nie zdawała sobie sprawy, co się w tej sprawie dzieje. Patrzone na nas jak na rorogów, kiedy podejmowaliśmy tę kwestię. Minęło dwadzieścia lat i absolutna większość Polaków jest za pełną ochroną życia poczętego, tu w ogóle nie ma dyskusji. Próby ze strony środowisk lewicowych naruszenia tego spotykają się z odrzuceniem, a prędzej czy później polskie życie duchowe, cywilizacyjne i polityczne będzie zależało od tego, czy będzie budowane na szacunku dla życia czy też na cywilizacji śmierci. Dzisiaj już wiem na pewno, że będzie budowane na szacunku dla życia, dlatego jestem optymistą. A autorytety michnikowe przeminą jak dym, jak mgła, jak zły sen.

- Ale młodzież, duże miasta to elektorat liberałów i laickiej lewicy...

- To trafna prezentacja rzeczywistości, ale sprzed półtora roku. Dziś jest już zupełnie inaczej. I wystarczy, że otworzymy Internet (a Internet to jest młodzież), żeby Pan zobaczył, jaki sposób myślenia, często nawet bardzo odległy od linii politycznej PiS, jaka wrażliwość dominuje w Internecie. Dominuje wrażliwość patriotyczna, wrażliwość prawicowa, dominuje poszukiwanie prawdy na temat dramatu smoleńskiego. To jest bezsporne. To wszystko zmieniło się półtora roku temu, także zmieniła się młodzież. Dlaczego? Dlatego, że młodzież, jak żadna inna grupa społeczna, jest wrażliwa na fałsz i kłamstwo. I to, co się zdarzyło po tragedii smoleńskiej, sprawiło, że młodzież zareagowała odrzuceniem Platformy Obywatelskiej. Wśród młodzieży, wszystkie badania opinii publicznej mówią to samo, wśród młodzieży dominuje PiS. Tu nie ma w ogóle wątpliwości. Proszę pójść na stadiony, tam młodzież mówi o premierze Tusku to, co naprawdę myśli. Czasem ten język jest nie do przyjęcia, to jest osobna dyskusja, ale nie ma wątpliwości, że to na młodzież spadają represje, to blogi czy strony internetowe młodzieży są zamykane przez rząd Tuska, i stadiony, na które przychodzi młodzież (przecież nie po to, żeby kogokolwiek bić, tylko żeby cieszyć się sportowymi meczami). Stadiony są zamykanie, ponieważ młodzież mówi co myśli o PO i rządach pana Tuska. Wszystkie sondaże mówią, że w grupie wiekowej od 18 do 29 roku życia zwolennicy PiS stanowią najsilniejszą grupę, ale to oczywiście nie jest naszą wielką zasługą. Młodzież zawsze reaguje w sposób bardzo jednoznaczny na kłamstwo, na fałsz, obtudę i zło. Oczywiście te reakcje nie zawsze są pogłębione i przetożone na myślenie społeczne, polityczne czy filozoficzne itd. Jednak jest poszukiwanie, którego najlepszym przykładem są różne inicjatywy, np. te, które zaowocowały powołaniem formacji „Solidarni 2010”. Dzisiaj jest bardzo wiele takich młodzieżowych inicjatyw społecznych, dających wyraz fermentowi intelektualno-moralnemu. Ale to ten szeroki front patriotyczny, skupiony wokół PiS jest miejscem, które sprzyja poszukiwaniom i działaniu. Platforma tymczasem jest przestrzenią przerażanego establishmentu, który dąży do utrzymania status quo i zablokowania nowych inicjatyw i rozwoju społecznego. Dlatego diagnoza, którą Pan zrelacjonował w pytaniu, dotyczyła młodzieży kiedyś, w przeszłości; dzisiaj dotyczy ona raczej 40-latków i starszych. Tych, którzy zrobili kariery w okresie postkomunistycznym, bądź czerpali jeszcze z wcześniejszych możliwości, którzy są ustabilizowani, którzy obawiają się, że PiS zabierze im ich lukratywne możliwości, które czerpią np. z rządowych kontraktów. Ale młodzież poszukuje oddechu, młodzież uwiedziona kiedyś wizją „zielonej wyspy” i „drugą Irlandią” już wie, że to było kłamstwo, że to było oszustwo, i wie, że jeżeli ma zrealizować swoje ideały to tylko drogą politycznej presji przeciwko takim pseudoliberalnym rządóm.

- To spytam jeszcze... przekornie - Parlamentarzystę, polityka opozycji: Co pana zdaniem pozostaje sukcesem rządów PO? Może nawet... niekwestionowanym.

- Orliki. To jest jedyny sukces rzeczywisty, chociaż zaplanowany przez PiS, ale wykonany już rzeczywiście w dużym stopniu przez PO. To był pomysł śp. premiera Gosińskiego, to on wymyślił Orliki, to on je zaplanował i on je wstawił do planu budżetu na lata 2008/2012. No ale ... później przejął i kontynuował to obecny rząd. Dobrze, że tak się stało. To na pewno jest pozytywna spuścizna po Platformie Obywatelskiej. Tak trochę na chybcika szukam, czy coś jeszcze, można by wskazać jako pozytywny dorobek... I chcę od razu powiedzieć: nie uważam wcale, żeby było roztropne i realistyczne, i zgodne z prawdą negowanie wszystkiego, bo to po prostu fałszuje rzeczywistość, ale w tym pierwszym momencie trudno mi, poza Orlikami coś przywołać. Chociaż... niewątpliwą zaletą było to, że podjęto próbę modernizacji sieci dróg w Polsce. Naprawdę dobrze, że tak się stało.

ciąg dalszy na str. 11

KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

POLSKA

• W wieku 81 lat po ciężkiej chorobie zmarł Jan Jerzy Kutakowski – polityk, doktor prawa i związkowiec. Człowiek, który miał

ogromny wpływ na nasze przystąpienie do Unii Europejskiej. To właśnie Jan Kutakowski w rządzie Jerzego Buzka był pełnomocnikiem ds. negocjacji Polski z Unią Europejską. Ceniony i szanowany zagranicą, ale od początku swoich dni oddany przede wszystkim Polsce Jan Jerzy Kutakowski walczył w Powstaniu Warszawskim, w wolnej Polsce zaangażował się w politykę. W latach 1990 – 1996 były między innymi szefem Misji Rzeczypospolitej Polskiej przy Wspól-

notach Europejskich w Brukseli. W rządzie Jerzego Buzka w 1998 objął nowo powstałe stanowisko sekretarza stanu ds. negocjacji Polski z Unią Europejską. Zasiadał też w Komitecie Integracji Europejskiej i Narodowej Radzie Integracji Europejskiej. W latach 2004 do 2009 był eurodeputowanym. Jan Kutakowski został uhonorowany m.in. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski oraz Orderem Orła Białego.

• Polska Akademia Umiejętności, Uniwersytet Jagielloń-

ski, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Oddział w Krakowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie zapraszają na III Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie „Młodość polska na obczyźnie – zadania edukacyjne”. Kraków, 7–11 września 2011 r.

NIEMCY

• Zrzeszenie Federalne – Polskie Forum w Niemczech na zlecenie i we współpracy z Konwentem Organizacji Polskich w Niemczech zorganizowało na Kudamie – w sercu Berlina – koncert z cyklu „Spotkania Polsko – Niemieckie”, z okazji 20-tej rocznicy podpisania polsko-niemieckiego traktatu „O dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy”.

LITWA

• Czesław Miłosz na zawsze pozostał Litwinem i Polakiem w jednej osobie – powiedziała prezydent Litwy Dalia Grybauskaitė, odstawiając w niedzielę na Uniwersytecie Wileńskim tablicę pamiątkową poświęconą poecie. Odstawienie tablicy pamiątkowej na Uniwersytecie Wileńskim, gdzie studiował przyszły noblista, zainaugurowało polsko-litewskie obchody 100. rocznicy urodzin poety, pod hasłem „Szlakiem Miłosza”. W niedzielę 26 czerwca w Wilnie, w akademickim kościele p.w. Świętych Janów odbył się też wieczór literacko-muzyczny poświęcony Miłoszowi. W poniedziałek odbyła się międzynarodowa konferencja „Czas i miejsce Miłosza, a środę 29 czerwca uroczystości przebiegły się z Wilna do Szetejn, miejscowości, gdzie 30 czerwca 1911 r. Miłosz się urodził. Od 30 lipca program „Szlakiem Miłosza” będzie realizowany w Polsce. □

Z Blogu Red. Macieja Morawskiego - maciejmorawski.blox.pl

17 czerwca 2011 r.

Dowiaduję się od Izabelli Morel-Czarneckiej, iż Fundacja Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie czci 24 czerwca pamięć Jej ojca, a naszego kolegi z Radia Wolna Europa, przez lat kilka mego szefa, podpułkownika dyplomowanego WP Mariana Czarneckiego.

Na Cmentarzu Powązkowskim będzie zainstalowana płyta czy tablica pamiątkowa ku czci tego bohatera bitwy pod Falaise (dywizja gen. Stanisława Maczka) kawalera Virtuti Militari, później długoletniego Prezesa Stowarzyszenia Polskich Kombatantów oddział Francja, przedstawiciela Generata Władysława Andersa we Francji, uczestnika rozmów Andersa z de Gaulle'em i z francuskimi sztabami, organizatora szkolenia polskich oficerów we francuskiej armii... (okres „zimnej wojny”).

Na tej samej tablicy znajdzie się brat Mariana, pułkownik Kamil Czarnecki, też oficer dywizji Maczka, też bohaterski uczestnik walk roku 1944... Dodam, że bracia Czarnecky, których ojciec, oficer 15. pułku ułanów wczesnie osierocił, byli w pewnej mierze wychowanekami generała Andersa (dowódcy i przyjaciela ich ojca).

Marian Czarnecki od 1961 r. nagrywał audycje w paryskim biurze RWE (głównie o polityce Francji). Od 1967 do 1976 r. był tu naszym etatowym komentatorem. Następnie przeszedł na emeryturę, ale do śmierci w 1981 r. współpracował z nami jako freelancer.

Ukończył w czasie wojny British General Staff School w Camberley. Pod koniec lat czterdziestych był przy brytyjskiej misji wojskowej ostatnim chyba oficerem likwidacyjnym Polskich Sił Zbrojnych we Francji.

Ojciec mój niezwykle wysoko cenił Mariana Czarneckiego. Mawiał, iż Marian jest człowiekiem wielkiej rozważności, ostrożnym i w swych opiniach wyważonym. Trzeba też wiedzieć, że Marian Czarnecki, prezes bardzo tu licznej, czołowej organizacji kombatanckiej SPK, był jedną z kluczowych postaci polskiej emigracji politycznej we Francji... Jego bratowa, wdowa po Kamile, słynna Irena Delmar, jest czołową aktorką i śpiewaczką naszej emigracji, oraz prezesem Związku Artystów Scen Polskich za Granicą. Była ona bliską przyjaciółką innej wielkiej artystki, Ireny Renaty Andersowej, żony Generata (patrz: „Tygodnik Powszechny”, 4 stycznia 2011 r.).

Ps. Czytelnik mego „blogu” ma do mnie pretensje, iż pominąłem, pisząc o Pułkowniku Marianie Czarneckim ważny aspekt działalności tego czołowego przywódcy polskiej emigracji politycznej we Francji. Jego rolę w bitwie o nie oddanie PRL Bibliotece Polskiej w Paryżu. Tak rzeczywiście. Pułkownik Czarnecki, w pewnym okresie wiceprezes Polskiego Tow. Historyczno-Literackiego we Francji, bliski współpracownik ówczesnego Prezesa PTH-L i Dyrektora Biblioteki Księcia André Poniatowskiego (okres 1969–77) wiele dokonał dla Biblioteki!

(André Poniatowski, którego syn był żołnierzem dywizji Maczka i poległ na froncie, naprawdę cenił Pułkownika Mariana Czarneckiego... Gwoli dokładności odnotuję, że Marian Cz. był też w przyjaźni i współpracował z poprzednimi Dyrektorami Biblioteki Franciszkiem Puławskim i Czesławem Chowańcem. Rola Czarneckiego w obronie Biblioteki była duża, a będąc tu przedstawicielem Generata Andersa docierał bez trudu np do czołowych gaullistów, bywał z Andersem u de Gaulla.)

Cieszę się, iż słynna Irena Delmar zaprosiła na warszawskie obchody ku czci obu braci Czarneckich naszego sekretarza wykonawczego Mariusza Kubika, człowieka całkowicie oddanego służbie pamięci o bojownikach o Wolną Polskę. □

Dominuje wrażliwość patriotyczna... *ciąg dalszy ze str. 8*

Szkoda tylko, że podjęto ją w taki sposób, iż wprawdzie cała Polska została rozkopana, ale z realizacją inwestycji jest gorzej. Polska jest wielkim placem budowy, porzuconym przez nieudolnego inwestora. My to będziemy musieli uporządkować, utadzić, dokończyć. Wiadomo, że na skutek nieudolności ministra Grabarczyka te szosy, te autostrady nie zostaną przez PO zbudowane. To owocuje zapaścią komunikacyjną Polski. Przedwczoraj zginęło 8 osób na szosie między Warszawą a Rawą Mazowiecką; wielokrotnie jeżdżę tą szosą do Piotrkowa i rok temu pokonywałem ją w ciągu godziny i 15 minut, teraz muszę na to przeznaczyć 3,5 godziny! To pokazuje skalę problemów. Jednocześnie nie ma pociągów. Środek Polski został odcięty komunikacyjnie, zarówno jeżeli chodzi o kolej, jak i komunikację drogową, od reszty kraju. A przecież pieniędzy jest na to dostateczna ilość, bo pieniądze z Unii na to napłynęły, ale Platforma nie umie ich wykorzystać. Filozofia taniego państwa oznacza lekceważenie potrzeb cywilizacyjnych ogólnonarodowych. PO skupiła się na zagwarantowaniu korzyści elicie finansowej, tak jakby Polska liczyła kilkadziesiąt tysięcy ludzi bogatych, a potrzeby milionów obywateli można było lekceważyć.

- Rozpoczyna się polska prezydencja w Unii Europejskiej. Komentarz?

- Tak, tu komentarz jest konieczny. Trzeba powiedzieć, że mamy do czynienia z działaniem bardzo, bardzo głęboko nieroztropnym dla Polski i szkodliwym. Prezydencja jest zawsze takim momentem, który nie ma wprawdzie fundamentalnego, głębokiego znaczenia,

ale pozwala pokazać, co dla danego państwa i narodu jest najważniejsze i na jakie kwestie chciałoby się uwrażliwić inne narody. I nie ma wątpliwości, że ze względu na kształt, potencjał, liczbę ludności, charakter narodowy i szereg różnych innych parametrów, to kwestie rolnictwa są dla Polski naprawdę bardzo, bardzo ważne. Rolnictwo jest fundamentem siły Polski, także tej przemysłowej i gospodarczej. Podpisaliśmy układ akcesyjny, w którym państwa UE przyjęły zobowiązanie, iż od 2012 r. dopłaty do rolnictwa dla wszystkich krajów zostaną zrównane. Liczyliśmy, że polscy rolnicy będą mieli takie same dopłaty, jak rolnicy pozostałych krajów UE. Tak się jednak nie stało! Jest zatem obowiązkiem naszej prezydencji, tego półrocznego, krótkiego okresu, kiedy Polska przewodniczy Unii, zrobić wszystko, żeby tę sprawę poruszyć, żeby skutecznie doprowadzić do zrównania dopłat rolników polskich i rolników „starej Europy”. Bo to jest nie tylko symbol traktowania Polski, ale ma także bardzo realne konsekwencje gospodarcze; dramatyczne konsekwencje. Polski rolnik dźwiga na swoich plecach trzykrotny ciężar, żeby móc rywalizować z Niemcem, który i tak przecież miał korzyści przez ubiegłe 50 lat. To jest po prostu bardzo głęboka niesprawiedliwość, która hamuje polską gospodarkę. Niestety, rząd Tuska nie chce uczynić kwestii zrównania dopłat w rolnictwie jednym z zasadniczych priorytetów polskiej prezydencji. To jest działanie na szkodę Polski i przyszłości państwa polskiego. Dlatego obawiam się, że prezydencja będzie pełna fajerwerków propagandowych, ale realnie będzie czasem dla Polski straconym. □

- Dziękuję

Rozmawiał Paweł Osikowski

Małe Lourdes w Normandii

Franciszek L. Ćwik

Przebywając w Dolnej Normandii warto odwiedzić tzw. «Małe Lourdes» (Petit Lourdes), znajdujące się w Herouville w aglomeracji Caen. Jego historia sięga drugiej połowy XIX w. Wówczas to bogaty handlarz winem w Rouen, Jules Dubosq postanowił zbudować replikę sanktuarium w Lourdes jako votum wdzięczności za cudowne uzdrowienie swojej żony przez Matkę Boską Niepokalaną Poczętą. Chciał on też, by ludzie, którzy nie mogli udać się do Lourdes, przede wszystkim ze względów finansowych, mogli modlić się i oddawać cześć Matce Boskiej, która objawiła się Bernadecie w Pirenejach. W 1878 r. o projekcie dowiedział się prowincjał zakonu Braci Szkolnych brat Duaphin. Zakon miał wtedy nowicjat w Herouville Saint Claire obok Caen. Brat Dauphin zapalił się do projektu, proponując wybudowanie w mieście kościoła, również dlatego, że pochodził z pobliskiego Hérouville. Jules Dubosq wykupił fermę położoną koło budynku zakonu, gdzie powstała świątynia zaprojektowana przez miejscowego architekta Edmonda Héberta, będąca kopią w skali 2/3 sanktuarium w Lourdes. Nieco później wytknięto grotę. 23 lipca 1882 r. ówczesny biskup diecezji Bayeux-Lisieux, ks. Flavien Hugonin dokonał konsekracji „Małego Normandzkiego Lourdes”. W 1885 r. odbyła się tu pierwsza procesja z pochodniami, z udziałem 1200 pątników. Do 1999 r. wspólnota Braci Szkolnych zajmowała się przyjmowaniem pielgrzymów. Obecnie organizowana jest w „Małym Lourdes” raz w roku, 15 sierpnia – w święto Wnie-

bowzięcia Matki Boskiej, uroczysta Msza św. z procesją. Można tu przybyć codziennie, od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 16 i pomodlić się u stóp Niepokalaną Poczętą.

- Jesteśmy na wakacjach w Normandii – powiedział nam Henryk Hajduk, który wraz z żoną Grażyną i córką Magdą przyjechał na dwutygodniowy pobyt do Francji. - Dowiedzieliśmy się o „Małym Lourdes” i postanowiliśmy tu przybyć, tym bardziej, że nie byliśmy jeszcze w pirenejskim sanktuarium – kontynuował. Stwierdził, że jest tutaj cisza i atmosfera modlitwy.

Od 11 lat „Małym Lourdes” opiekuje się 77-letnia pani Germaine Doix, która dba o porządek, udziela informacji, czuwa nad bezpieczeństwem tego miejsca. Czyni to społecznie, bo jak mówi, „zawsze była związana z Kościołem, wychowana w ubogiej, ale bardzo religijnej rodzinie”. Każdego dnia przywozi ją tu mąż z odległego o 10 km Ranville. Niepokoi się tylko, jak to będzie kiedy on już nie podoła prowadzeniu samochodu, a ona nie ma prawa jazdy.

- Zawsze są tutaj ludzie. Jest sporo młodzieży licealnej przed zbliżającymi się maturami, która szuka wsparcia u Maryi – mówi Pani Doix. Ubolewa, że po maturach jest zbyt mało tych, którzy przychodzą tu na dziękczynną modlitwę. Na pytanie, czy zdarzają się tu cuda, odpowiada, że nie ma oficjalnie stwierdzonych cudów, ale jest wiele osób, które dziękują za otrzymane tu łaski, świadczą o tym również tabliczki umieszczone w grocie. □

„Gościa Niedzielnego” pytanie o wychowanie

Pod presją

Zdecydowaliśmy z mężem, że będę w domu z naszymi dziećmi (3 lata i 1,5 roku). Często spotykam się z pytaniami, kiedy syn pójdzie do przedszkola i z dość dużym zdziwieniem, że nie zamierzam go tam jeszcze wysłać. Potem zwykle te osoby zasypują mnie listą argumentów, jakim to dobrem jest czy też było przedszkole dla ich dzieci. Jest w tym pewnie dużo prawdy, tylko mam wrażenie, że próbują mnie na siłę przekonać, ile traci moje dziecko, będąc w domu. Uważam, iż nikt nie zajmie się dziećmi lepiej niż kochający mama i tata. Zresztą, przebywanie z dziećmi sprawia mi ogromną radość. Mimo wielkiego niekiedy zmęczenia uważam, że nic lepszego na ten czas nie mogę ofiarować. Oczywiście, nie uważam, że pobyt w przedszkolu jest czymś złym, a bycie z mamą w domu czymś dobrym. Myślę raczej, że jest to wybór między dobrem i większym dobrem.

Mama w domu

Sprawa wywołuje dyskusję. Jedna z czytelniczek napisała: „Tu chodzi o parcie na rozwój dziecka we wszystkich kierunkach. Przedszkole jest postrzegane prawie tylko pozytywnie, toteż wszystkich dziwi, że pozbawia się dziecko możliwości rozwoju. Zahukana mama zaczyna się obawiać, że może rzeczywiście pozbawia swoje dziecko życiowej szansy, a tego oczywiście nie chce”. Inna z młodych matek napisała, że gdy podjęta dyskusję w obronie swojej decyzji, to usłyszała, że: „życie jest ciężkie i niech się dziecko przyzwyczaja do walki o przetrwanie”. Kolejna czytelniczka zauważyła, że większość matek raczej musi wrócić do pracy z powodów ekonomicznych, więc mocno trzymają się teorii, że przedszkole to najlepsze, co można dziecku zapewnić. Myślę, że dyskusja powinna iść w zupełnie innym kierunku – wzmocnienia matek, które zostają w domu, bo z niezrozumiałych względów brakuje im pewności. Porównywanie, konkurowanie, naśladowanie, przekonywanie, że

wybrało się najlepszą opcję – to zachowania typowe dla niedojrzałych nastolatków. Czas z tego wyrosnąć. Matki przebywające w domu zapewniają dziecku kilka lat życia bez pośpiechu, bez ранnego budzenia, nieustannego poganiania. Ich dzieci nie muszą w sporej gromadce robić tego, co każe pani. Nasi przodkowie uznali, że dopiero siedmiolatek powinien przejść spod opieki mamy pod opiekę ojca. Ciesząc się z wysokiego poziomu przedszkoli, kompetencji nauczycielek, z ciekawej oferty zajęć, nie wprowadzajmy w kompleksy matek, które chcą i potrafią zająć się dziećmi. W wychowaniu nie powinien obowiązywać jeden słuszny model. W listach młode mamy żałują też, że podczas spotkań w rodzinnym gronie z przykrością wystuchują uwag, że to lub tamto robią zdecydowanie źle. Może należałoby się uśmiechnąć i podziękować, że wreszcie zrozumieliście, iż Wasz błąd polega tylko na niepewności. Bo jeśli zdenerwowani rodzice idą na spotkanie ze swoim 3-latkami, a on tam głównie płacze i błaga, by mógł siedzieć na kolanach, to może oznaczać, że wyczuł niechęć rodziców i lęki mamy. Nie dajcie sobie wmówić, że wychowujecie maminsynka. Jeśli wybrałyście pewien model, to bądźcie pewne swojej decyzji. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ W meczu pierwszej rundy eliminacji LE Jagiellonia Białystok pokonała Irtysz Pawłodar 1:0, po bramce niezawodnego weterana Frankowskiego.

☺ Transfery. Sebastian Szatachowski, który ostatnio grał w Legii Warszawa, przebywał na testach we francuskim RC Lens. Z kolei Alexandre Mendy zostanie wkrótce przedstawiony, jako nowy piłkarz Górnika Zabrze. Występujący ostatnio w czeskim klubie FK Mlada Boleslav Francuz pomyślnie przeszedł testy medyczne i porozumiał się z klubem. Artur Sobiech z Polonii Warszawa podpisał kontrakt z czwartym zespołem Bundesligi Hannoverem 96. Emmanuel Olisadebe wraca do polskiej ekstraklasy. 33-letni Nigeryjczyk z polskim paszportem zostanie piłkarzem Lechii Gdańsk. Niedzielan negocjuje przejście do Cracovii. 54-krotny reprezentant kraju Kamil Kosowski podpisał roczny kontrakt z GKS Bełchatów. Argentynczyk Gervasio Daniel Nunez został nowym zawodnikiem Wistły Kraków. Inni gracze tego klubu – Maciej Żurawski, Bartosz Bosacki i Wojciech Łobodziński są do wzięcia... za darmo.

☺ Nie chcą oszczędzać? Euzebiusz Smolarek nie zgodził się na zamrożenie 20 procent pensji i został odsunięty od pierwszego zespołu Polonii Warszawa. Ebi ponownie wyładował z Młodej Ekstraklasie. Z kolei dla Andrzeja Niedzielana, Pawła Golańskiego i Macieja Tataja w przyszłym sezonie nie będzie miejsca w Koronie Kielce. Zawodnicy ci, także nie zgodzili się na obniżkę pensji.

☺ Policja chce, by w rundzie jesiennej, mecze piłkarskie ekstraklasy oraz I i II Ligi odbywały się bez udziału kibiców przyjezdnych. Tak będzie na otwarciu rundy jesiennej. Może w ogóle bez

kibiców i dlaczego zakazu nie rozszerzyć do C Klasy..?

☺ Kłęska w Cardiff. Greg Hancock wygrał GP Wielkiej Brytanii na Millenium Stadium w Cardiff i został nowym liderem żużlowego cyklu GP. Wszyscy reprezentanci Polski – z mistrzem świata Tomaszem Gollobem i wicemistrzem świata – Jarosławem Hampelem – odpadli w fazie zasadniczej. Liderem klasyfikacji generalnej został Hancock, Gollob jest drugi.

☺ Polskie koszykarki porażką z Francją w Katowicach (54:58) zakończyły w fazie grupowej (ostatnie miejsce) swój udział w 33. Mistrzostwach Europy. Polki poniosły 5 porażek i tylko raz wygrały. Tytuł mistrzowski wywalczyła Rosja. Francja zdobyła medal brązowy.

☺ Paweł Korzeniowski zajął drugie miejsce w wyścigu na 100 m stylem motylkowym podczas pływackiego mitingu w Paryżu. Radostaw Kawęcki był drugi na 200 m stylem grzbietowym.

☺ Łukasz Kubot sprawił dużą niespodziankę w wielkoszlemowym turnieju na trawiastych kortach w Wimbledonie (pula nagród 14,6 mln funtów). W trzeciej rundzie wyeliminował francuskiego tenisistę Gaëla Monfilsa 6:3, 3:6, 6:3, 6:3. Niestety, po wielkim boju Kubot przegrał w czwartej rundzie z Hiszpanem Feliciano Lopezem 6:3, 7:6(5), 6:7(7), 5:7, 5:7 i nie wykorzystał szansy na awans do ćwierćfinału, co byłoby jego największym sukcesem w karierze. W rankingu ATP Łukasz Kubot awansował jednak o 24 pozycje i jest 69.

☺ Po raz pierwszy w historii Tour de France trzech polskich kolarzy jedzie w jednym zespole. W barwach włoskiej ekipy Liquigas wystartowali: Sylwester Szmyd, Maciej Bodnar i Maciej Paterski. □

LA PAGE DES FRANCOPHONES

de Richard Zienkiewicz (frankofon@laposte.net)

Le mercato

Depuis quelques temps, la scène politique polonaise est prise d'une frénésie échangiste.

En effet, des membres de certains partis envisagent de quitter leur formation actuelle pour aller dans une autre. Certains ont même déjà franchi le pas. On est en plein délire. Ainsi, quelques membres de seconde zone du SLD post-communiste ont rejoint la Plateforme civique qui leur a offert des postes parfois importants comme cadeau de bienvenue. De même, Joanna Kluzik-Rostkowska, qui avait orchestré la campagne présidentielle de Jarosław Kaczyński, qui avait ensuite quitté son chef et son parti pour créer une nouvelle formation sous le vocable de « La Pologne est la plus importante » (PJN), vient de franchir le seuil de la même Plateforme civique. Cela se sentait depuis quelques temps malgré les dénis de l'intéressée. Mais comme toujours, lorsqu'un homme ou une femme politique déclare que pour rien au monde il ou elle ne ferait une telle chose, on peut être persuadé qu'il ou elle le fera à coup sûr. Il est vrai que le parti créé par cette dame a beaucoup de mal à se trouver une identité entre les deux grands que sont le parti libéral et le parti conservateur. Les sondages donnent peu de chances aux marginaux d'entrer à la Diète. C'est la raison pour laquelle certains quittent le navire avant qu'il ne sombre complètement, mais les parachutages décidés par les chefs ne sont pas toujours du goût des échelons inférieurs. Ni des électeurs qui, à 73%, déclarent qu'ils ne voteront pas pour ceux qui changent de couleur politique. Les élections législatives qui auront lieu à l'automne prochain approchent à grands pas et toutes les formations affûtent leurs armes pour préparer la campagne et leurs listes. Pour ce qui concerne la campagne, celle-ci a déjà débuté depuis longtemps. On peut même avancer qu'elle a démarré dans la foulée des élections présidentielles de juillet dernier. Sachant que la campagne des présidentielles avait elle aussi commencée de bonne heure, notre pays se trouve dans une

campagne électorale permanente depuis facilement deux ans. Cela commence à devenir ennuyeux, d'autant plus que les arguments sont éculés ou ne dépassent pas le niveau de la ceinture. Rien de nouveau sous le soleil de ce côté-là. À ce petit jeu, on peut déjà parier sur une abstention record. Pour limiter la catastrophe, le président envisage que le scrutin se déroule sur deux jours. Le PiS appelle déjà à boycotter le premier, histoire de mesurer son influence. Et puis pour redonner de l'intérêt à la politique, les partis peaufinent la constitution de leurs listes de candidats. Ils cherchent avant tout à ce qu'elles soient « sexy », c'est-à-dire que les têtes de liste soient des personnalités populaires ou qu'elles aient le sourire enjôleur. Ce n'est pas par le sérieux du programme ou par des arguments convaincants que l'on veut attirer les électeurs, mais plutôt par du racolage sur la voie publique. On va donc chercher des acteurs ou des sportifs connus et on les place en bonne position, voire en tête, pour qu'ils soient bien visibles et attirent les voix des électeurs. On essaie aussi de ressortir des placards des retraités de la politique qui avaient la cote autrefois. La Plateforme civique attire beaucoup de monde, car elle est toujours en tête des sondages et tout le monde veut aller à la soupe, au plus grand dam des anciens membres plus ou moins méritants qui se voient relégués sur le banc de touche, car il n'y a pas de place pour tout le monde et il faut donner les meilleures aux nouveaux. Le SLD a ressorti quelques éléphants de la retraite où il les avait mis, histoire de se rappeler le bon vieux temps. Ainsi, les anciens premiers ministres Leszek Miller et Józef Oleksy reprennent du service. À côté de cela, les post-communistes recrutent dans les cabarets. La presse a en effet parlé d'une danseuse de « pole dance », la danse à la barre verticale. Comme quoi la politique peut facilement virer au grotesque. Même le PSL s'est mis à la pipolisation en

engageant dans ses rangs Władysław Kozakiewicz, deux fois champion d'Europe au saut à la perche et médaillé d'or aux Jeux olympiques de Moscou en 1980, où il avait fait un bras d'honneur au public qui le sifflait après sa performance. Jusqu'au PiS qui a également sorti sous les projecteurs une jeune conservatrice au sourire à la Angelina Jolie. Alors les programmes à côté de ça, pensez donc !

EN BREF

2 500 élèves polonais ont choisi le français au bac, soit moins d'un pour cent. Ce chiffre est à comparer avec les 342 000 qui ont choisi l'anglais, les 54 000 qui ont choisi l'allemand ou les 20 000 qui ont choisi le russe. D'après l'Association des professeurs de français en Pologne, 8% des Polonais pratiquent le français. La langue de Molière se place en quatrième position des langues étrangères apprises par les Polonais et est choisie par 5 % de ceux qui étudient une langue étrangère, ce qui est loin derrière l'anglais (80 %), l'allemand (40 %) et le russe (20 %). Comme quoi nos compatriotes cherchent d'abord l'utile, ainsi que les relations avec les pays voisins. Les beaux yeux de Marianne ne font plus d'effet entre Bug et Oder. □

Zadęcie, nadęcie..., wybory

ciąg dalszy ze str. 7

„Ouest France” tylko o DSK, Grecji, Wimbledonie... Podobny zestaw tematów w „Libération”. Ale ta gazeta prezydenturę zauważa (krytykując poprzednika Polski – Węgry) i pisze o tym, że nie jesteśmy w strefie euro. Głucho na „France-Info”. Jest za to o protestach Solidarności w kontekście europejskiego kryzysu ekonomicznego.

Trzeba jednak przyznać, że pojawiła się informacja AFP. Na jednym z forów internetowych znalazłem do niej jeden komentarz – „La Pologne!!!...oups!”. Trochę nie wiem, czy to jakiś admirator naszego kraju, czy też odwrotnie...

Artykuł na temat polskiej prezydentury zamieścił natomiast dziennik „Le Figaro”. Jest to jednak streszczenie propagandy po. Przewodnictwo obejmuje „solidny” już kraj, który wyszedł z „turbu-

lencji ery epoki braci Kaczyńskich”. Dzieje się to po „kontrowersyjnej prezydenturze Węgier” (prawicowy rząd tego kraju jest ciągle pod ostrzałem zachodnich mediów). Dawny „koń trojański” USA („enfant terrible” UE) został okietznany. Przy okazji przypomniano, że po Lizbonie prezydentura ma już mniejsze znaczenie. I to by było na tyle.

Jak się wydaje cały ten krajowy szum medialny o rzekomym wielkim zainteresowaniu naszą prezydenturą za granicą jest przeznaczony w rzeczywistości na „użytek wewnętrzny”. Nowe „pasma sukcesów” i „wielkie uznanie” ze strony innych krajów (Polacy wszak są na to dość czuli) mają po prostu służyć do wygrania kolejnych wyborów. Specjaliści od politycznej reklamy po wykorzystują wszystkie szanse... i nadymają się lekko ponad miarę. □

Bogdan Usowicz

I Komunia św. w Strasburgu

Iwona Kotakowska

„Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich, bowiem należy królestwo Boże (...). I biorąc je w objęcia, kładł na nie ręce i błogosławił je” (Mk 10,13-16).

Z POLONIJNYCH WSPOMIENI

Tradycyjnie w Niedziele Zesłania Ducha Świętego, przed Kościołem Matki Bożej z Lourdes w Strasburgu dzieci w dostojnych, białych strojach i towarzyszący im rodzice gromadzą się przed wejściem. Ksiądz Proboszcz, w asyście obecnych Księża i ministrantów, wita ich i kropi wodą święconą. Wszyscy w procesji udają się do Kościoła i zajmują przydzielone im miejsca.

To uroczystość przyjęcia Pierwszej Komunii Świętej przez trzynastoro dzieci z polskiej parafii: Bajoński Mateusz, Bembnista Helena, Grzonkowska Vanessa, Jurska Weronika, Kobelis-Szostkowska Aleksandra, Kościk Natalia, Lora Jakub, Labęcki Bartosz, Mench Inès, Misiukiewicz Klaudia, Różga Wiktor, Skrzypczak Jan oraz Surma Olivier (w Polsce).

Dzieci te przeżywają najważniejszy moment w ich życiu religijnym – dzień Pierwszej Spowiedzi i Komunii św. Teraz po raz pierwszy w pełni będą mogły uczestniczyć w Eucharystii, przyjmując do swoich serc

Pana Jezusa. Świadomie potwierdzają tym swój związek z Kościołem katolickim, zawarty podczas sakramentu chrztu św. między innymi; śpiewając „Psalm rensoryjny”, pieśń dziękczynienia: „Ofiaruję Tobie Panie mój całe życie swe, cały jestem Twój” oraz pieśń do Ducha Świętego na zakończenie: „Duchu Święty, Boże przyjdź – „Viens Esprit de Sainteté”.

W naszej parafii, rodzice proszą księdza o udzielenie Komunii św. ich dzieciom. Po modlitwie i śpiewie „Pod Twa obronę”, następuje błogosławieństwo rodziców, którzy trzymając ręce nad głową ich dzieci, powtarzają słowa błogosławieństwa za księdzem.

Obecnie, kiedy tak dużą wagę przywiązuje się do zorganizowania zewnętrznej oprawy Pierwszej Komunii św., wielka odpowiedzialność spoczywa na tych, którzy przygotowują serca dzieci do przyjęcia Pana Jezusa – najpiękniejszego daru, jaki dziecko otrzymuje, a więc na księżach, katechetach, a zwłaszcza na rodzicach.

Dlatego chcemy podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do tego, aby dzieci nasze mogły przystąpić do Stołu Pańskiego, przede wszystkim księdzu Proboszczowi Ryszardowi Górskiemu za Jego duchową opiekę, wyrozumiałość i cierpliwość, księdzu Łukaszowi Świątkowi za poświęcony czas i ogromne zaangażowanie oraz Pani katechetce Andżelice za Jej oddanie, cenną i wartościową obecność, bardzo docenianą przez wszystkie dzieci i ich rodziców! Oczywiście na rodzicach spoczywa największa odpowiedzialność, gdyż dobre przygotowanie dziecka związane jest zawsze z jego otoczeniem. Życzymy im i modlimy się, aby umieli umacniać swoje dzieci w wierze, którą otrzymali na chrzcie św.

Pierwsza Komunia Święta uczy nas pobożności szczerzej i prawdziwej, która prowadzi nas do Boga Ojca. Zatem: prosimy Cię Dobry Ojczy, utwierdź Te Dzieci w wierze, strzeż je od złego, ostanij w niebezpieczeństwach, broń w pokusach i bądź z nimi na zawsze! □

Pierwsza Komunia św. w Tours

19 czerwca to dzień szczególny dla polskiej wspólnoty religijnej z Tours, która po raz pierwszy uczestniczyła w obrzędach Komunii Świętej.

Tę piękną uroczystość celebrował, w kościele pod wezwaniem Świętego Pawła, nasz duszpasterz ks. Stanisław Kata. To dzięki niemu, jego wytrwałości i trzyletniej pracy czworo dzieci przyjęło Chrystusa do swych serc i mogło po raz pierwszy w pełni uczestniczyć w Ofierze Mszy Świętej: Mélanie Mzyk oraz Alexandre, Kevin et Mathieu Courtois.

Eucharystię rozpoczęło błogostawieństwo rodziców na pierwsze przyjście Pana Jezusa do serc ich dzieci oraz pokropienie przez księdza dzieci i rodziców wodą święconą na pamiątkę chrztu.

Kolejne obrzędy tej wyjątkowej Mszy Św. odprawione zostały przy udziale nie tylko dzieci odmawiających akt pokuty, elementy modlitwy powszechnej czy śpiewających psalm, ale również rodziców i członków rodzin prowadzących wspólnie z kapłanem obrzędy wstępne i pierwszą część Liturgii Słowa.

Przed Liturgią Eucharystyczną dzieci złożyły na ołtarzu dary ofiarne: chleb i winogrona, aby Jezus mógł je przemienić w swoje Ciało i Krew oraz serce będące symbolem ich czystych serc otwartych na jego przyjście.

Podczas obrzędów zakończenia dzieci przy zapalonych świecach odmówiły słowa aktu oddania Matce Bożej oraz zwróciły się do swego katechety i bliskich im osób, dziękując za te jedyne i niezapomniane w ich życiu chwile, które pozostaną również na długo w pamięci wszystkich zebranych na tej uroczystości.

Barbara Mzyk

Boże Ciało w Caen

Wspólnota polska w Calvadosie uczestniczyła w uroczystościach Święta Boże Ciało, które tak jak w latach ubiegłych, miały miejsce na gościnnym terenie Państwa Banasiaków w Galmanche koto Caen. Mszę świętą odprawił opiekun duchowy tutejszej Polonii ks. Jerzy Gubernat. Po niej odbyła się uroczysta procesja do czterech ołtarzy, oświetlona ciepłym czerwem, obsypana przez dziewczynki płatkami kwiatów. Następnie stowarzyszenie Racines zaprosiło zebranych do wspólnego stołu i grilla, który udał się wyśmienicie, tym bardziej, że pogoda była wspaniała. Ktoś stwierdził, że «w takie święto musi przecież być słońce», i rzeczywiście było. W uroczystościach uczestniczyli także Francuzi. Wśród nich była rodzina Państwa Mispelar, sąsiadów Zbyszka i Eli Banasiaków.

To piękna uroczystość i było nam bardzo miło brać w niej udział z naszymi polskimi przyjaciółmi, powiedział Jean Pierre Mispelar.

Franciszek L. Ćwik

Zakończenie Roku Akademickiego 2010-2011

Studium Filozoficzno-Etyczno-Spoleczne im. Jana Pawła II oraz Instytut Filozofii Klasycznej w Paryżu, już po raz 14 zorganizowały uroczyste zakończenie roku akademickiego, które odbyło się 18 czerwca 2011 o godz. 19.30, w Seminarium Polskim w Issy-les-Moulineaux.

Zaproszeni zostali studenci i absolwenci studiów filozoficznych, studenci i absolwenci Podyplomowych Europejskich Studiów Samorządowych, studenci i absolwenci Studium Asystenta Menagera, studenci Studium Asystenta Seniora, uczestnicy kursu j. angielskiego, oraz wszyscy swoich sympatyków.

Uroczystość rozpoczęła się celebracją Mszy św., której przewodniczył i słowo Boże wygłosił ks. Wiesław Gronowicz, polski duszpasterz w Troyes. Koncelebrowali: ks. dr hab. Józef Grzywaczewski, rektor Seminarium Polskiego w Paryżu i ks. Wacław Szubert.

Wykład na zakończenie roku akademickiego, zatytułowany: Rola inteligencji w życiu społecznym i narodowym, wygłosił P. prof. dr hab. Włodzimierz Dłubacz. Zabrał też głos ks. W. Szubert, mówiąc o zagrożeniach współczesnej cywilizacji.

Bardzo ważnym punktem całej uroczystości było wystąpienie Pana Prof. Wł. Dłubacza, który złożył sprawozdanie z działalności naszego Ośrodka Akademickiego w Paryżu. Otóż w ramach wymienionych wyżej form studiów studiowało w tym roku 240 osób. Wśród nich byli studenci, którzy studiowali i otrzymali dyplom ukończenia dwuletnich Podyplomowych Europejskich Studiów Samorządowych, jak i studenci, którzy w tym roku akademickim uzyskali też dyplom ukończenia Studium Asystenta Menagera, jak i studenci Studium Asystenta Seniora. Także grupa ponad stu osób kończyła swoje studia filozoficzne. Wielu ukończyło je uzyskaniem tytułu magistra filozofii. Obecnie przebywa w Lublinie grupa ponad 20 osób, którzy po przedłożeniu pracy magisterskiej, poprzez ostatnie egzaminy uzyskują tytuł magisterski z filozofii na KUL. Grupa ponad 40 osób przedłoży swoje prace magisterskie i będzie ich bronić w Lublinie na początku września tego roku.

Poza tym każdego miesiąca organizowano w tym roku tzw. wykłady otwarte, dla wszystkich zainteresowanych problematyką filozoficzną i etyczną. Dużym zainteresowaniem cieszyły się organizowane sympozja, szczególnie ostatnie, między-

narodowe, poświęcona osobie, dziełu i myśli filozoficznej błogosławionego Jana Pawła II. Ukazano też perspektywę studiów na następnym 2011-2012 rok akademicki.

Zostały ogłoszone zapisy na następujące kierunki studiów:

1. Podyplomowe Studia Przygotowania Pedagogicznego (4 semestry)
2. Studium Kształcenia i Wychowania Dziecka w wieku przedszkolnym (2 semestry)
3. Studium Asystenta Menagera (2 semestry)
4. Studium Asystenta Seniora (3 semestry)
5. Studium Architektury Ogrodów, Wnętrz i Florystyki (3 semestry)
6. Studia Filozoficzne na poziomie licencjatu (trzyletnie studia z dyplomem wydanym przez Studium Filozoficzno-Etyczno-Spoleczne w Paryżu).

Bliższych informacji udziela Sekretariat Studiów: 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, we wtorki i czwartki: 9.00-12.30; i od 16.00 - do 19.00. Tel.: 01 42 60 66 58. Informacja dla wszystkich zainteresowanych powyższymi formami: w grupie winno być minimum 20 osób, by dana forma studiów mogła wejść w życie.

Ks. Wacław Szubert

Uroczysty koncert na Concorde

Jan Konieczny

Szczęśliwa inicjatywa, prosty i doskonały pomysł zapraszania, na doroczny koncert chóru *Gaude Mater, Polonia*, innego chóru, francuskiego, o innym nawet profilu, o może bardziej zawodowej bazie, daje nam wszystkim okazję do przeżyć o roku takim, jak ten, w którym mieliśmy możliwość uczestniczyć w niedzielne popołudnie 19 czerwca. Kościół polski Wniebowzięcia NMP w Paryżu był pełny. Dwa chóry: zaproszony *Gospel* z konserwatorium w Creteil i zapraszający, nasz parafialny *Gaude Mater*, staną przed ołtarzem, by śpiewać – śpiewać w dwóch różnych rejestrach a jednak razem, w tym samym kościele, z tym samym entuzjazmem, w tym samym chrześcijańskim duchu, w jego nie-

ustannej odnowie. *Gaude Mater* rozpoczyna dwoma kompozycjami modlitwy Ojciec nasz – Duruflé i Moniuszko. Pierwsze, cieleszące dźwięki harmonii głosów. Tworzy się atmosfera tego piękna, ulotnego a jednak bardzo głębokiego, którego, mniej czy bardziej świadomie, potrzebujemy wszyscy. Wacław z Szamotuł przybliży do szesnastowiecznych szczytów kultury chrześcijańskiej w Polsce. I zaraz potem zaskoczenie – *O, ziemi polska*, ten równie prosty jak pełen miłości tekst Jana Pawła II, śpiewany jest razem przez oba chóry, po polsku. Publiczność jest zachwycona, oklaski są szczere, entuzjastyczne. Nasz polski chór nabiera pewności siebie, pojawiły się w nim nowe twarze, łącznie się z tymi, których niestab-

nała wierność i zaangażowanie budują ten chór, wyczuwa się pragnienie sprostania wymogom tego podniosłego, uroczystego czystego piękna jakim może być muzyka. Ta muzyka, która tworzyła się – i tworzy ciągle jeszcze – z potrzeby dotykania szczytów. Ulotna i nieprzemijalna jak to, co dostrzegamy w nas z poza nas. Dlaczego wspinać się na szczyty? Dlatego, że są – odpowiadają alpinistom. Nawet niedoskonałości uczestniczą w tym pięknie, wtedy kiedy da się wyczuć wysiłek i pragnienie tej to doskonałości, która zawsze przekracza nasze siły.

Gospel – God spelle, Słowo Boże, Ewangelia – to muzyka jeszcze młoda, zrodzona w bólu i w wierze dziewiętnastowiecznych afrykańskich niewolników w Stanach Zjed-

Jedność z Ojczyzną

Uroczystość Bożego Ciała w parafii polskiej św. Genowefy w Paryżu zgromadziła, jak co roku, w: północną naszych rodaków, która swą modlitwą pragnęła uczcić to piękne i niepowtarzalne święto – Ciała i Krwi Pańskiego.

O godzinie 19 zgromadziliśmy się na wspólnej Eucharystii, która była sprawowana przez ks. inf. Stanisława Jeża, Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji. W słowie wstępnym uczestnicy liturgii zostali zachęcani, aby całym sercem wpatrywać się w Zbawiciela Jezusa Chrystusa, który gromadzi nas przez wieki wokół jednego stołu eucharystycznego. Tego wieczoru przeżywalismy więc, w jedności z wiernymi naszej Ojczyzny, wielką uroczystość. Wszystkich księży gości oraz uczestników liturgii powitał proboszcz polskiej parafii św. Genowefy w Paryżu ks. Józef Musiał, który z wielkim zaangażowaniem przygotował tę doniosłą uroczystość.

Okolicznościową homilię podczas Mszy św. wygłosił ks. Jakub Kostrzab studiujący obecnie w Paryżu. W swym słowie powiedział m.in. „Potrzeba nam jedności z Ojczyzną, mądrego i odpowiedzialnego reprezentowania naszego kraju. Niech nikt nie mówi źle o Polakach. Oby wszystkim Polak kojarzył się z człowiekiem wiary i wynikających z niej uczciwości i honoru. Budujmy jedność w dobrem. Potrzeba nam w końcu jedności z Kościołem. Ta jedność nie wyraża się jedynie brakiem zgody na bezkrytyczne wyszukiwanie błędów i wytykanie ich. Jedność to mój osobisty wkład w kształtowanie wizerunku Kościoła. Od każdego z nas zależy to jak się mówi o chrześcijanach. Wiara

w obecność Zbawiciela w Eucharystii jest taską, za którą chcemy dziś podziękować panu Bogu. Dziękujemy Mu za to, że nasze serca rozpoznają, że jest tutaj z nami. Jesteśmy o tym przekonani, choć nie pojmujemy tej tajemnicy. Razem z Jezusem wnosimy nasze dłonie i oczy ku niebu, aby uwielbiać Boga Ojca. Wystawiamy Cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi, bo zakryłeś te rzeczy przed mądrymi i roztroptymi, a objawiłeś je prostaczkom” – zakończył kaznodzieja.

Po Mszy św., zwyczajem Bożego Ciała, wyruszyła procesja do przygotowanych czterech ołtarzy. Przy poszczególnych ołtarzach odczytywano Ewangelię oraz modlono się o Bożą opiekę i taskę dla całego Kościoła w Ojczyźnie i na emigracji. Na zakończenie Uroczystości Bożego Ciała ks. prob. Józef Musiał wyraził swoją wdzięczność wszystkim przybyłym gościom. Na ręce ks. inf. Stanisława Jeża podziękował wszystkim kapłanom obecnym na liturgii, wśród nich byli: ks. prał. Krystian Gawron Wicerektor PMK we Francji, ks. prał. Edwin Rzeszuto proboszcz parafii Miłosierdzia Bożego w Paryżu, ks. kan. Eugeniusz Szyszka sekretarz generalny PMK, ks. dr Wacław Szubert proboszcz parafii polskiej przy Concorde, ks. Andrzej Kotodziejczyk proboszcz parafii Matki Bożej z Belleville Królowej Rodzin w Paryżu, o. Krzysztof Ferenc oraz wikariusze obecni na Eucharystii: ks. Piotr Sagan, ks. Łukasz Skawiński, księża studenci i ks. Tomasz Sokół redaktor GK. Dziękował również siostrą zakonnym, wspólnotom parafialnym, dzieciom pierwszokomunijnym, ministrantom, przygotowującym tegoroczne ołtarze oraz całej parafii. Błogostawieństwo Najświętszym Sakramentem zakończyło tegoroczne obchody Bożego Ciała w Paryżu. □

Ks. Tomasz Sokół

noczonych. To oni, wycieńczeni niekończącym się dniem pracy i upokorzeń, odnajdowali wspólnie to miejsce w sercach, gdzie jest czym się cieszyć: Jezus, nauczyciel Miłości. I wtedy śpiewali, tańczyli, wotali przejmujące Jezu i potężne Alleluja. Protestancka u źródeł, muzyka to wchodzi coraz częściej do kościołów katolickich, w Polsce również. Gospel zbliża się do europejskiej klasyki, adaptuje się teraz nawet Mozarta, muzyka sakralna katolicka oparta na organach i chórach *a capella* otwiera się na instrumenty „młode”, na mniej rygorystyczne formy wyrazu. Szukanie doskonałości jest równie piękne jak krzyk dziecięcej miłości. Kiedy w jednym z utworów śpiewanych przez Gospel, słyszymy na przemian piękny, ciepły, welurowy, kobiecy głos solo i odpowiadający jej chór, czujemy tę samą

formę dramaturgii, jaką jest dialog solisty z chórem w genialnej muzyce gregoriańskiej. Najpiękniejszym momentem koncertu był może jego finał, kiedy to oba chóry ustawiły się wokół całego kościoła i zaśpiewały, po tacinie, ten wspaniały, trzynastowieczny polski hymn *Gaude Mater, Polonia*. Przepiętne symboliką. Publiczność wstała, by mocniej jeszcze wyrazić swoje uznanie i swoją wdzięczność.

Kiedy mówimy o śpiewie chóralnym, słowo, które najlepiej oddaje jego istotę to francuskie „entente” – jest w nim wyrażone i wzajemne słyszenie się i zgoda. Te dwa elementy są w tej formie wyrazu sztuki, są równie niezbędne jak głos. Zapraszanie innego chóru, tak w roku ubiegłym jak i teraz, jest też wyrazem takiego widzenia pracy dla piękna. Nie możemy nie być wdzięczni

chórowi z Creteil, z panem Lubinem Regent na czele, za przyjęcie zaproszenia i naszemu chórowi parafialnemu, z panią Ewą Lenartowicz, autorką tego znakomitego pomysłu, który powinien stać się regułą na długie następne lata, za ich pracę i talent. Dziękujemy, brawo. □

Najlepsi eksporterzy uhonorowani

Krzysztof Tadeusz Walendzik

Tradycją stało się, że w czerwcu, w siedzibie Ambasady RP w Paryżu wręczane są puchary i dyplomy dla najlepszych polskich eksporterów na rynek francuski.

W tym roku liderami eksportu zostały następujące firmy: Morpol SA ze Szczecina, – przedsiębiorstwo przetwórstwa rybnego produkujące między innymi łosia wędzonego, Tele-fonika Kable z Krakowa, producent kabli i przewodów, zakłady Organika z Szarzyny, producent środków ochrony roślin i żywic chemicznych oraz Tepro SA z Koszalina, zakład produkujący wyroby techniki próżniowej.

Szef Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Izby Handlu i Rozwoju przy Ambasadzie RP w Paryżu, minister Andrzej Szteliga udzielił odpowiedzi na pytanie w jaki sposób wybierani są laureaci.

«Każdego roku są inni liderzy. Nawet jeśli jakaś firma z poprzedniego roku ma również dobre wyniki, to pragniemy dać szansę innym przedsiębiorstwom. Głównym kryterium, według którego wybieramy liderów eksportu spośród polskich firm, jest dynamika eksportu, czyli jego przyrost na przestrzeni ostatniego roku, czy nawet dwóch ostatnich lat. To jest rzecz, która decyduje o wyborze liderów, bo jak na przykład porównać dużą firmę Morpol ze Szczecina z dużo mniejszą Tepro z Koszalina.

Wszystkie nagrody są równorzędne, nie ma pierwszego, czy drugiego czy czwartego miejsca. Wybierając liderów, bazujemy na informacjach uzyskanych z ministerstwa finansów, głównie z dyrekcji ceł, ale również z urzędu statystycznego. Otrzymujemy dane stu największych eksporterów na dany rok na rynek francuski, następnie komisja, na na której czele ja stoję, weryfikuje te dane i z kilkunastu czołowych firm wybieramy trzy, cztery lub pięć.»

Mówi Jean-Yves Bernard, dyrektor francuskiej filii Morpol France. «Morpol SA w Szczecinie zatrudnia 4000 pracowników. Wartość obrotów na koniec 2010 r. zamknęła się kwotą 450 mln euro. Udział produktów wytworzonych przez firmę kształtuje się na poziomie 25% rynku francuskiego i co roku zwiększa się od trzech do czterech ton, to znaczy około 10%. Łosoś sprowadzany jest ze Szkocji i Norwegii, gdzie jest hodowany, ale również odławiany jest z naturalnych łowisk na Atlasce. Przetwarzany jest następnie w dwóch zakładach,

w Polsce i w Anglii, po czym biura handlowe, które mieszczą się w Niemczech, Francji, USA i we Włoszech dystrybuują uwędzonego i zapakowanego łosia do sprzedaży. Hodowla łosia, jak również jego przetwarzanie odbywają się w sposób tradycyjny. Solone są solą suchą, a następnie wędzone na drewnie bukowym i dębowym. Produkty te są pod ścisłą kontrolą sanitarną i posiadają znak AB, tzn. Agriculture Biologique. Produkcja ta jest ciągle niewielką częścią tego, co rynek francuski może przyjąć. Wszystkie łosie produkowane w Polsce są oznakowane na opakowaniu. Francuski konsument zna pochodzenie tego produktu spożywczego.

Warto dodać, co podkreślił ambasador T. Orłowski, otwierając spotkanie, że 2010 był dla polskich eksporterów do Francji, rokiem wyjścia z kryzysu. W roku tym doprowadzono do takiego poziomu obrotów, jaki był w eksporcie w 2008, a więc przed kryzysem. W roku 2010 polsko-francuskie obroty handlowe osiągnęły wartość 11,7 mld euro, polski eksport to 8,0 mld euro, a import 5,7 mld euro, tak więc nadwyżka wynosi 3,7 mld euro. □

Matka Narodu

Akademia ku czci Maryi Królowej Polski, matek i ojców oraz na pamiątkę uchwalenia Konstytucji 3-go maja w Grenoble.

Dzień 3 maja jest dla narodu polskiego dniem szczególnym. Tego dnia w 1791 roku, w ostatnich latach pierwszej Rzeczypospolitej, została uchwalona pierwsza

europańska konstytucja – „ostatnia wola i testament ginącej Ojczyzny”. Przez lata niewoli pamięć o tej konstytucji pomagała podtrzymać ducha walki o wolną i niepodległą Polskę. Dzień ten jest również świętem Maryi Królowej Polski. Już ponad 400 lat temu sama Maryja nazwała siebie Królową Polski: „A czemu Mnie Królową Polski nie zowiesz? Ja to królestwo wielce umiłowałam i wielkie rzeczy dlań zamierzam, ponieważ osobliwą miłością ku Mnie patają jego

Polonijne bierzmowanie dorosłych

Gościwość duszpasterska ks. Jerzego Chorzemy, duszpasterza Polonii na Lazurowym Wybrzeżu w Francji spowodowała, że uroczystość Zestania Ducha Świętego miała w tym roku nadzwyczajną atmosferę. Na zaproszenie Rodaków mieszkających i pracujących sezonowo od Nicei do Tulonu, przybył z Rzymu Ks. Abp Szczepan Wesoły. W kaplicy Notre Dame de la Queste w Grimaud, sakrament dojrzałości chrześcijańskiej przyjęło 5 młodych dwudziestokilkuletnich rodaków urodzonych we Francji. Msza Święta koncelebrowana z Ks. Bronisławem Rośkiem, duszpasterzem Polaków w Nicei, Ks. Wiesławem Wójcikiem, TChr, dyrektorem Instytutu Duszpasterstwa Emigracyjnego z Poznania i opiekunem z Frejus – Ks. Jerzym Chorzepą, TChr., zjednoczyła wielu Polaków i Francuzów. Bierzmowani z wielkim przejęciem i radością powiedzieli „tak” Chrystusowi, a Ks. Arcybiskup wręczył im polskie wydanie Katechizmu Kościoła Katolickiego dla Młodych. „Dzisiaj potrzeba szczególnych świadków Chry-

stusa, zwłaszcza w Europie, która odchodzi od chrześcijaństwa” – powiedział w kazaniu Arcybiskup. W konfesjonale postugę sprawował Ojciec Paulin Włodzimierz Ogorzałek. Po Mszy Świętej odbył się w parku przy kaplicy zjazd Polonii zamieszkującej Południe Francji od Monaco po Marsylię. Ten wielki, polonijny piknik zgromadził też wielu Francuzów, którzy podziwiali spontaniczną organizację naszych rodaków. Wielką atrakcją była grupa teatralna dzieci z Kietpina na Kaszubach. Wystawili oni sztukę i dali koncert wdzięczności za beatyfikację Jana Pawła II.

Na zakończenie zjazdu Ks. Arcybiskup i Ks. Wiesław w swoich przemówieniach podkreślili potrzebę budowania klimatu jedności i angażowania się w duszpasterstwo polonijne. Wieczorem w kościele ekumenicznym w Port Grimaud o godz. 20.00 została odprawiona Msza Święta dla turystów, nie tylko Polaków. Ksiądz Arcybiskup pozdrowił zgromadzonych Niemców, Czechów, Słowaków oraz

Anglików. Ksiądz Wiesław w homilii do 110 katolików powiedział, że uroczystość Zestania Ducha Świętego to zejście nowego życia do Kościoła. Nikt już z ludzi Kościoła nie może czuć się osierocony. To święto nas jednoczy mimo że na co dzień mówimy różnymi językami. □
ks. Wiesław Wójcik T.Chr.

synowie (...) *Ja jestem Królową Polski. Jestem Matką tego narodu, który jest Mi bardzo drogi*". A pół wieku później król Jan Kazimierz ślubował we Lwowie: „*Wielka Boga-Czł-*

wieka Matko! Księstwo Litewskie, Żmudzkie, ziemię sieradzką, śląską, wojska obojga narodów Twojej szczególnej opiece oddaję, a Ciebie za Matkę i Królową Rzeczypospolitej obieram (...)".

22 maja 2011 roku w polskiej parafii w Grenoble odbyła się akademia ku czci Maryi Królowej Polski, matek i ojców oraz na pamiątkę uchwalenia Konstytucji 3-go maja. Dzieci wraz ze swymi rodzicami przedstawili program słowno-muzyczny przygotowany specjalnie na tę okazję. Przy akompaniamencie organowym pani Agnieszki, wszyscy zebrani mieli okazję włączyć się w śpiew pieśni ku czci Maryi, jak również pieśni patriotycznych i piosenek ludowych.

Na zakończenie można było skosztować wspaniałych polskich wypieków. Za przygotowanie spotkania ksiądz Tadeusz pragnie serdecznie podziękować wszystkim zaangażowanym, którzy „zamienili słowa w czyn”, a szczególnie dzieciom: Danielkowi, Oleńce, Alusi, Oli i Grzesiowi oraz ich rodzicom, a także paniom: Agnieszce, Bożenie, Halinie i Kazimierze. Takie spotkania są szczególnie ważne dla Polaków żyjących na obczyźnie. Pozwalają one pielęgnować polskie i chrześcijańskie tradycje, wiarę, kulturę i język naszych ojców. □

Anna Maria i Łukasz Borowik

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

Ks. Marian KURNYTA –	800 €
W tym Wspólnoty: Bollwiller –	150 €
Pulversheim –	240 €
Wittelsheim –	205 €
Rixheim –	205 €
Ks. Wiesław TOMKIEWICZ – Wspólnota w Metz –	910 €
W tym: Joseph STEPEK –	30 €
Sébastien STEPEK –	30 €
Ks. Piotr MICHNIAK –	700 €
W tym: Wspólnota w Barlin –	275 €
Wspólnota w Noeux-Béthune –	425 €
Ks. Zygmunt Władysław ZAJĄC –	100 €
Ks. Ryszard FYDA SChr	
Wspólnota Polaków z DIJON –	140 €
Tadeusz PUSZKAREK – Evin Malmaison –	20 €

Jules PAWLACZYK – Dourges –	100 €
Ks. Wacław BYTNIEWSKI	
Wspólnoty z Abscon i Escaudain –	310 €
Anna KAMIONKA – Escalquen –	40 €
Mme J. KLISZCZAK – Paris –	50 €
Stéphanie JOUANNE – Falaise –	70 €
Państwo KUBIAKOWIE – Waziers –	20 €
Karol KAMIŃSKI – Metz –	40 €
Ks. Zdzisław POCZĄTEK – Wspólnota z : Le Creusot –	335 €
Ks. Ryszard GÓRSKI – Wspólnota Polska w Strasburgu –	210 €
Ks. Stanisław SOKÓŁ – Wspólnota Freming-Merlebach –	100 €
Ks. Szczepan BIERNACKI – Wspólnota Calonne Ricouart –	150 €

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise

263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II w Paryżu

Rozpoczyna zapisy na nowy rok akademicki 2011/2012 na następujące kierunki:

1. Podyplomowe Studia Przygotowania Pedagogicznego (4-semestralne)
2. Studium Kształcenia i Wychowania Dziecka w wieku Przedszkolnym (2-semestralne)
3. Studium Asystenta Menadżera (2-semestralne)
4. Studium Asystenta Seniora (3-semestralne)
5. Studium Architektury Ogrodów, Wnętrz i Florystyki (3-semestralne)
6. Studium Finansów i Rachunkowości Przedsiębiorstw (4-semestralne)

Szczegółowe informacje w Sekretariacie Studium: 263 bis, rue Saint Honoré 75001 Paris
wtorki, czwartki, piątki: 16.00-19.00, środy: 9.00-13.00. Tel. 01 42 60 66 58.

Jeśli uważasz, że masz problem z ALKOHOLEM, alkohol kieruje Twoim życiem,

PRZYJDŹ NA SPOTKANIE ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem - alkohol.

Spotkania AA odbywają się w każdy **WTOREK w godz. 20.00-21.30** przy kościele św. Genowefy - 18 rue Claude Lorrain 75016 Paris (metro Exalmans).

Anonimowość jest podstawową zasadą ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW.

NAM SIĘ UDAŁO - TOBIE TEŻ SIĘ MOŻE UDAĆ!!

KTO

TÉLÉVISION CATHOLIQUE

KTO est accessible via le satellite, la TV par ADSL, le câble, et par Internet (www.ktotv.com) en direct et en plein écran.

Canalsat (anciennement TPS) : canal 173

Coordonnées de KTO sur le satellite Astra : Satellite Astra 1KR (19,2° Est) • Transpondeur : 22 • Fréquence : 11 538 MHz • Polarisation : Verticale • Symbol rate : 22,0 Msymb/sec • Service ID : 6902 • PID Vidéo : 602 • PID Audio : 622.

SPRZEDAM lub WYNAJME

DOM z OGRODEM w SANDOMIERZU!
Stan idealny, umeblowany, spokojna okolica.
Tel. [0033] 672.13.11.43;
e-mail: tomasz.janeczko@gmail.com

Katolicka Szkoła Polska
Mater Polonia w Kremlin Bicêtre
przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny
2011/2012.

Zajęcia w środy lub soboty. Informacje i kontakt:
01.47.26.86.30, 06.99.91.80.28;
e-mail: materpolonia@voila.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

SOBCZYK ANNA – SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU
- Pôle Emploi, Chômage
- Telefon, Internet, Bank
- CV, listy motywacyjne, podania

Tel. **06 66 42 64 08** – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00

e-mail: **sobczykanna@yahoo.pl**

SIRET: 524 219 854 000 14

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****GdB**
LES GAMINS DES BOIS

- Pieluszki ekologiczne
- Torby dla mam
- Kolekcje ubrań dla dzieci
- Zabawki drewniane

www.GaminsDesBois.com | contact@gaminsdesbois.com | tel. 06 27 62 96 87

**École Privée NAZARETH
Szkoła Języka Francuskiego**

21 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia
Zajęcia wieczorne i sobotnie - 20, rue Legendre, Paris 17**status studenta**

Zapisy na nowy rok szkolny 2011/2012 w czerwcu i wrześniu!

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

* **ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!**
T. 06.20.03.34.85**PROBLEMY Z KOMPUTEREM?**

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93. Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière - 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
(mówimy po polsku)* **KONKURENCYJNE CENY!!!**
- wywóz gruzu - 100 €, - dowóz materiałów - 50 €,
- przeprowadzki - cena do uzgodnienia.
MERCEDES SPRINTER (13m2).
T. 06.01.31.73.00**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70, bocianowski@sfr.fr

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe i notarialne we Francji i w PolsceUn professeur de polonais donne des cours, niveau
débutant ou avancé, à Paris et la région parisienne.
« Ceux qui veulent apprendre ma langue maternelle, je
les invite à me contacter. »Nauczycielka z zawodu daje lekcje z języka polskiego
dla dorosłych i dzieci. Posiadam duży staż pracy. Stosuję
sprawdzone, klasyczne metody. Pomagam w przygoto-
wywaniu do egzaminów, pisaniu prac itp.

Jolanta, tel. 06 32 55 99 95, jolantawiertel@yahoo.fr

PODRÓŻE DO POLSKI* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCLAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Poradnia Psychologicznaprzy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**GŁOS**
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUETygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'immigration polonaise)

N° 27 (2418): 17-24. VII. 2011

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA - 26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression) : 17.08.2011

Inf. o prenumeracie na str. 3.

UBEZPIECZENIA PO POLSKU Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS - www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

18 - 31 lipca 2011

PONIEDZIAŁEK 18 LIPCA
6⁰⁰ Piknik Country Mrągowo 7⁰⁰ Plecak pełen przygód - serial 7³⁵ Ojciec Mateusz - serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Natura się odplaca - reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Czas honoru - serial 14¹⁵ Sto tysięcy bociaków - serial 14⁴⁵ Lato ZET i Dwójki - widowisko 15⁴⁵ Dziewczyna i chłopak - serial 16⁴⁰ Wielkopolskie Parki Krajobrazowe 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans - serial 18⁵⁰ Gra w miasta - teleturniej 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości - Sport 20¹⁵ Komediantka - serial 21²⁰ Czesław Niemen - recital 21⁴⁵ Laskowik Malicki - program rozrywkowy 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Sukces(2) - serial 23³⁵ Szansa na Sukces 0³⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Radio Romans - serial 1²⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 19 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Przygrywka - serial 7³⁵ Ojciec Mateusz - serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Makłowicz w podróży - magazyn 11²⁵

Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Ranczo - serial 14¹⁵ Polska 24 14⁴⁵ Lato ZET i Dwójki - widowisko 15⁴⁵ Gniewko syn rybaka - serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans - serial 18⁴⁵ Dziką Polską - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości - Sport 20¹⁵ Determinator - serial 21⁰⁵ IX Mazurska Noc Kabaretowa 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Kameleon - film 23⁴⁰ XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny 0²⁵ Pamiętaj o mnie 0⁴⁵ Radio Romans - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 20 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Detektywi na wakacjach - serial 7³⁵ Dwie strony medalu - serial 8⁰⁰ Wspólny czas - reportaż 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Ranczo - serial 14¹⁵ Polska 24 14⁵⁰ IX Mazurska Noc Kabaretowa 15⁵⁰ Gniewko syn rybaka - serial 17⁰⁰ Program rozrywkowy 17²⁰ Opowiedz nam

swój historię 18¹⁰ Radio Romans - serial 18⁴⁰ Wilnoteka - magazyn 18⁵⁰ Błękitne wakacje - magazyn 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości - Sport 20¹⁵ Lalka - serial 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Oni chcieli zabić Hitlera - dokument 23³⁵ Ewa Dałkowska - recital 0²⁵ Gra w miasta - teleturniej 0⁴⁵ Radio Romans - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 21 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda - serial 7⁰⁰ Tajemnica Sagali - serial 7³⁰ Sukces(2) - serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia - serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans - serial 12⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 13²⁰ Komediantka - serial 14²⁵ Polska 24 14⁵⁵ Ewa Dałkowska - recital 15⁴⁵ Oni chcieli zabić Hitlera - dokument 16⁴⁰ Mazury nieodkryte - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans - serial 18⁴⁵ Reportaż z prawdziwego zdarzenia 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości - Sport 20¹⁵ Egzamin z życia - serial 21⁰⁵ Mój pierwszy raz - widowisko 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska

Madryt 2011

ŚWIATOWE DNI
MŁODZIEŻY

Wyjedź z nami
do Madrytu
sierpień 2011

JMJ 2011
MADRID

11 sierpnia - wyjazd z Paryża g. 18.00,
12-15 sierpnia - Barcelona,
16-22 sierpnia - Madryt,
22-24 sierpnia - Santiago de Compostela,
25 sierpnia - powrót nocą do Paryża
Koszt: Pielgrzymki: 560 €
Zapisy: ks. Łukasz Skawiński. Parafia Wniebowzięcia NMP w Paryżu (263 bis, rue St-Honoré; tel. 01 55 35 32 25).
Dodatkowe informacje: e-mail: madryt2011@yahoo.fr

Stella Maris

Polski ośrodek wakacyjny

położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży,
dzieci do lat 3 za darmo!

Rezerwacja:

Stella Maris 376 chemin du Baillarquet - 62780 Stella Plage

Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;

contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

Zaprasza
na week-endy
i wakacje

Pielgrzymka do Fatimy: 9 - 15.10.2011

Pragniemy pielgrzymować do Fatimy, aby uczestniczyć w uroczystościach związanych z rocznicą tutejszych objawień.

Ponadto w programie pielgrzymki m.in.: Lizbona (kościół p.w. św. Antoniego), Alcobaca (klasztor Santa Maria) oraz Tomar, Batalha, Nazare. Koszt pielgrzymki 760 €. Liczba miejsc ograniczona.

Zgłoszenia w biurze parafialnym: 263 bis, rue St-Honoré 75001 Paris. tel. 01 55 35 32 25. Informacje na: www.paris.parafia.info.pl; Zapisu prosimy dokonać do 10 czerwca. Przy zgłoszeniu należy wpłacić 300 €.

24 22⁴⁰ Dekalog – film 23⁴⁰ Piosenki na boku 0¹⁵ Operacja życie – dokument 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 22 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda – serial 7⁰⁰ Serial animowany 7³⁰ Szansa na Sukces 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Dzika Polska – serial 11²⁵ Światowiec – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Egzamin z życia – serial 14¹⁰ Polska 24 14⁴⁰ Lalka – serial 16¹⁵ Pod Tatrami 16³⁰ Teleplotki 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Czesław Niemen – recital 17⁵⁰ Laskowik Malicki – program rozrywkowy 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁴⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Przeprowadzki – serial 21²⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Sekrety – komedia 0¹⁵ Maktowicz w podróży – magazyn 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 23 LIPCA
6⁰⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 8¹⁵ Dziewczyna i chłopak – serial 9¹⁰ Polska 24 9⁴⁰ Gniewko syn rybaka – serial 10⁴⁵ Mój pierwszy raz – widowisko 11⁴⁵ Najważniejszy dzień życia – serial 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Przeprowadzki – serial 14¹⁰ Maktowicz w podróży – magazyn 14⁴⁰ Pamiętaj o mnie 15⁰⁰ Dwie strony medalu – serial 15³⁰ Dzika Polska – serial 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Program rozrywkowy 17²⁰ Ojciec Mateusz – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Czas honoru – serial 21⁰⁰ Pogoda 21⁰⁵ Program rozrywkowy 22⁰⁵ Krótki film o mitości – film 23³⁵ Program rozrywkowy 0²⁵ Ojciec Mateusz – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 24 LIPCA
6⁰⁰ Radio Romans(5) – serial 8³⁰ Panna z mokrą głową – serial 9⁰⁰ Ziarno 9³⁵ Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy – serial 10⁴⁰ Mazury nieodkryte – magazyn 11⁰⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁰ W stronę Świata – dokument 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami – reportaż 13⁰⁰ Msza św.- kościół św. Trójcy w Korfantowie 14²⁰ Piknik Country Mrągowo 15²⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 15⁵⁰ Wielkopolskie Parki Krajobrazowe 16⁰⁵ Błękitne wakacje – magazyn 16³⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ojciec Mateusz – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Ranczo – serial 21⁰⁰ Pogoda 21⁰⁵ Ranczo – serial 22⁰⁰ Żużel – Ekstraliga 24⁰⁰ Info jazda – magazyn 0²⁰ Ojciec Mateusz – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 25 LIPCA
6⁰⁰ Piknik Country Mrągowo 1997 7⁰⁰ Plecak pełen przygód – serial 7³⁵ Ojciec Mateusz –

serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Natura się odplaca – reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Czas honoru – serial 14¹⁵ Sto tysięcy bocianów – serial 14⁴⁵ Program rozrywkowy 15⁴⁵ Dziewczyna i chłopak – serial 16⁴⁰ Wielkopolskie Parki Krajobrazowe 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁵⁰ Gra w miasta – teleturniej 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Komediantka – serial 21¹⁵ Widowisko muzyczne 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Sukces – serial 0³⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Radio Romans – serial 1²⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 26 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda – serial 7⁰⁰ Rozalka Olaboga – serial 7³⁵ Ojciec Mateusz – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Maktowicz w podróży – magazyn 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Ranczo – serial 14¹⁵ Polska 24 14⁴⁵ Program rozrywkowy 15⁵⁰ Gniewko syn rybaka – serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁴⁵ Dzika Polska – serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Determinator – serial 21⁰⁵ Kabaret 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Kameleon – serial 23⁴⁵ Homo Twist – koncert 0²⁵ Pamiętaj o mnie 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 27 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda – serial 7⁰⁰ Detektywi na wakacjach – serial 7³⁵ Dwie strony medalu – serial 8⁰⁰ Jedność Kościoła – reportaż 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Ranczo – serial 14¹⁵ Polska 24 14⁵⁰ Kabaret 15⁵⁰ Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy – serial 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁴⁰ Wilnoteka – magazyn 18⁵⁰ Błękitne wakacje – magazyn 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Lalka – serial 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Oni chcieli zabić Hitlera – dokument 23³⁵ Program rozrywkowy 0²⁵ Gra w miasta – teleturniej 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 28 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda – serial 7⁰⁰ Tajemnica Sagali – serial 7³⁰ Sukces(2) – serial 8³⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Wojciech Cejrowski – reportaż 11²⁵ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Komediantka – serial 14²⁰ Polska 24 14⁵⁵ Program rozrywkowy 15⁴⁵ Oni chcieli zabić Hitlera – dokument 16⁴⁰ Mazury nieodkryte – magazyn 17⁰⁰

Teleexpress 17²⁰ Opowiedz nam swoją historię 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁴⁵ Reportaż z prawdziwego zdarzenia 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Egzamin z życia – serial 21⁰⁵ Mój pierwszy raz 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Dekalog – film 23⁴⁰ Program rozrywkowy 0¹⁵ Operacja życie – dokument 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 29 LIPCA
6⁰⁰ Opowiedz nam swoją historię 6⁵⁰ Matylda – serial 7⁰⁰ Serial animowany 7³⁰ Szansa na Sukces 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Dzika Polska – serial 11²⁵ Światowiec – magazyn 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Radio Romans – serial 12⁵⁰ Złotopolscy – telenowela 13²⁰ Egzamin z życia – serial 14¹⁰ Polska 24 14⁴⁰ Lalka – serial 16¹⁵ Pod Tatrami 16³⁰ Teleplotki 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Widowisko muzyczne 18¹⁰ Radio Romans – serial 18⁴⁵ Wojciech Cejrowski – reportaż 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁵ Przeprowadzki – serial 21²⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22⁰⁰ Pogoda 22⁰⁵ Polska 24 22⁴⁰ Szklane usta – film 0²⁰ Program rozrywkowy 0⁴⁵ Radio Romans – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 30 LIPCA
6⁰⁰ Złotopolscy(5) – telenowela 8¹⁵ Dziewczyna i chłopak – serial 9¹⁰ Polska 24 9⁴⁰ Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy – serial 10⁴⁵ Mój pierwszy raz 11⁴⁵ Serial 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁵ Przeprowadzki – serial 14¹⁰ Maktowicz w podróży – magazyn 14⁴⁰ Pamiętaj o mnie 15⁰⁰ Dwie strony medalu – serial 15³⁰ Dzika Polska – serial 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ojciec Mateusz – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Czas honoru – serial 20⁵⁵ Pogoda 21⁰⁵ XV Światowe Letnie Igrzyska Polonijne 22⁴⁵ Podwójne życie Weroniki – dramat 0²⁵ Ojciec Mateusz – serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 31 LIPCA
6⁰⁰ Radio Romans(5) – serial 8³⁰ Panna z mokrą głową – serial 9⁰⁰ Ziarno 9³⁵ Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy – serial 10⁴⁰ Mazury nieodkryte 11⁰⁰ Pamiętaj o mnie 11²⁰ Z archiwum porucznika Broka – dokument 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza św.- kościół Ducha św. we Wrocławiu 14²⁰ Rzeszów 2011 15²⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 15⁵⁰ Wielkopolskie Parki Krajobrazowe 16⁰⁵ Błękitne wakacje – magazyn 16³⁵ Gra w miasta – teleturniej 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Ojciec Mateusz – serial 18¹⁰ Barwy szczęścia(2) – serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości – Sport 20¹⁰ Ranczo – serial 21⁰⁰ Pogoda 21⁰⁵ Ranczo – serial 21⁵⁵ Kronika XV Światowych Igrzysk Polonijnych 22⁰⁵ Żużel – Ekstraliga 24⁰⁰ Info jazda – magazyn 0²⁰ Ojciec Mateusz – serial 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości □

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

*Św. Krzysztof
- patron podróżujących
niech nas prowadzi po drogach życia*

Vlastimil Hofman - „Św. Krzysztof” (fragment), 1937, Muzeum Karkonoskie, Jelenia Góra

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€
750€

BEZ KOSZTÓW
100% SATYSFACJA
LEWY TRYB KARTY

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€

	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

RCS Paris 0448 227 200

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

0811 600 311 0 1 70 75 19 11

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz
0811 65 48 48
Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
Un service du Groupe
IRADIUM

* 0.014€/min (19.00-08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0.028€/min (08.00-19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com